

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1913.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

Mr. Elmer Davis, direktor vojnega informacijskega urada, Washington, D. C., je pozval na sestanek zastopnike ameriških Jugoslovancev — Slovence, Hrvatov in Srbe. Ta sestanek se je vršil v Washingtonu dne 18. sept. ob pol štirih popoldne in je trajal štiri ure.

Sestanek ali konference se je udeležilo 19 zastopnikov in sicer od Slovencev: John E. Lokar, ki je zastopal clevelandskega župana Frank J. Lausche-ta, Vincent Cainkar, predsednik S. N. P. J., Janko N. Rogelj, predsednik ABZ, John Gornik, Jr., zastopnik SDZ, in nižje podpisani, kot zastopnik KSKJ. Od Hrvatov: uradniki HBZ, Ivan D. Butkovich, predsednik, senator Wm. Boyd, podpredsednik, Janko Kovač, tajnik O. B. P., dalje Rev. Milan Hranilović, A. L. Zivic, Matt P. Orešković in Tony Minarič. Od Srbov: uradniki Srškega Narodnega Saveza, Sam Werlinich, predsednik, Louis Kristofer, podpredsednik, Branko M. Pekich, tajnik, Mladen Terbuhovič, urednik, dalje Rev. John Krainovich, Michael Marinkovich in Zorko Bunčić.

Zborovanje je odprl Mr. Elmer Davis. V svojem govoru je omenil, da je želja ameriške vlade, da se konča nesporazum med ameriški Jugoslanci in da je iz tega razloga poklical na konferenco zastopnike vseh treh jugoslovanskih narodnih skupin.

Poleg Mr. Elmer Davisa so bili pri konferenci navzoči tudi Mr. Robert Burley, pomožni državni tajnik, Mr. Allen Cranston, šef "Foreign Language Division" in nekaj drugih.

Glavno besedo je imel pomožni državni tajnik, Robert Burley, ki je poudarjal, da mora biti glavni cilj nas vseh vojni napor Zedinjenih držav. Zelo resno je poudarjal, da morajo prenehati vsi napadi od strani Srbov na Hrvatov in zopet od strani Hrvatov na Srbe, zlasti pa da morajo v tem pogledu prenehati vsi napadi v jugoslovanskih časnikih.

Dalje je Mr. Burley poudarjal, da ameriška vlada prizna in pozna danes samo kraljevino Jugoslavijo in ne kake vlade posameznega jugoslovanskega naroda.

V zelo resnih besedah je tudi poudarjal, da Združeni narodi vpoštevajo in priznavajo borbo generala Draže Mihajloviča, ki se bori proti Hitlerju in Musotu in da njegovega napora ne sme nihče omalovaževati.

Mr. Elmer Davis, kateremu je Jugoslavija zelo dobro poznana, je v kratkih, toda jedrnatih besedah orisal prizadevanje Jugoslavije za zavezniki stvar vse od leta 1914.

Nato je dobil besedo Mr. John E. Lokar. Povedal je, da smo ameriški Slovenci edinstveni, da nimamo preprirov, nakar je zahteval, naj povedo svoje mnenje najprej Srbi in Hrvat, med katerimi vlada nesporazum.

Rev. John Krainovic se je izjavil, da je nesporazuma kriv "Amerikanski Srbobran," glasilo Srškega Narodnega Saveza, ki je napadel Hrvatov, češ, da so pomorili nad 600,000 Srbov.

Nižje podpisani sem vprašal državnega pomožnega tajnika Mr. Burleya, če ima ameriška vlada kake pritožbe napram slovenskemu časopisu. Mr. Burley je z velikim smehljajem na obrazu izjavil, da nima državnih pritožb, niti ene pritožbe glede Slovencev v Ameriki. Rekord ameriških Slovencev je čist in njih zadržanje je pohvale vredno.

Na mizo so bili položeni članki "Amerikanskega Srbobrana," v katerih je ta časopis napadel Hrvatov in jih dolžil, da so toliko in toliko Srbov pomorili.

Srbi so zatrjevali, da so Hrvatji z napadi prvi začeli.

Mr. Burley je omenil, da je vse to ameriški vladi dobro znano in da je res, da so Hrvatji z napadi pričeli, je pa tudi res, da so Hrvatji z napadi na Srbe prenehali, nasprotno pa "Srbobran" z napadi na Hrvatov še vedno nadaljuje. V dokaz je Mr. Burley prečital neki članek, ki je bil pred kratkim časov v "Srbobranu" priobčen. Mr. Burley je povedal natančen datum, kdaj je bil ta članek v Srbobranu priobčen in je istočasno povedal, da je državno tajništvo od justičnega departmanta prejelo prepis članka dva dni pred našo konferenco.

Mr. Butkovich, predsednik HBZ, je poudarjal, da se je v "Zajedničarju," glasilo HBZ, prenehalo z vsemi napadi že novembra lanskega leta. V enakem smislu je govoril tudi podpredsednik, senator Boyd. Oba govornika sta poudarjala, da je že čas, da tudi "Srbobran" preneha z napadi na Hrvatov.

Nato je Rev. Krainovich napadel "Srbobran," češ, da so gotovi faktorji zbrani okrog tega lista krivi vseh napadov in nesporazuma med Srbi in Hrvatji.

Padlo je več pikrih besed med hrvaškimi in srbskimi zastopniki, potem ko je vsak izmed njih govoril.

Mr. Burley je priporočal, da naj pride med Hrvatji in Srbi do sporazuma, ker vsak nesporazum med narodnimi skupinami škoduje vojnemu napredku, zato je želja vlade, da se z napadi preneha. Nato je Rev. Krainovich ponovno priporočal, da naj "Srbobran" preneha z napadi, ker bi bilo veliko lepše, če se to prostovoljno napravi, kot pa prisiljeno od vlade.

V enakem smislu govori tudi Mr. Cainkar, ter priporoča, da naj se duhovi pomirijo in da naj se z napadi od ene strani na drugo preneha. Mi Slovenci nimamo preprirov s Hrvatji in Srbi, med nami vladajo prijateljski odnosi. Tako bi moralo biti tudi med Srbi in Hrvatji. Vsak nesporazum je škodljiv ne le samo ameriški vladi, pač pa tudi naši skupni narodni stvari.

Branko Pekič izjavlja, da ne more priti do sporazuma, ker so Hrvatji potolkli 600,000 Srbov.

Podpisani sem nato Mr. Pekiča vprašal, če on smatra Paveliča in njegove "gangsterje" za Hrvatov. Če bi bili to Hrvatje,

Mrs. Mary Oblak preminula

Mrs. Mary Oblak, soproga glavnega porotnega odbornika naše Jednote, brata Johna Oblaka, je že delj časa bolehal. V prijetni nadi, da si morda v Minnesoti okrepi rahlo zdravje, se je tjakaj, v svoj rojstni kraj Soudan, v spremstvu svojega moža podala. Toda njena želja in upanje se ji ni izpolnilo, kajti dne 23. septembra je za vedno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil v njenem rojstnem kraju 26. septembra. Pokojnica je bila rojena dne 29. novembra, 1895; poleg žalujočega soproga zapuščala v Milwaukee, Wis., štiri hčere, od katerih so tri že poročene. Spadala je k društvu sv. Ane, št. 173 KSKJ. Iskreno sožalje hudo prizadetim sorodnikom, pokojnici pa blag spomin!

POKOLJ V SLOVENIJI

TRI TISOČ SLOVENCEV POMORJENIH; 58 NADALJNIH VASI POŽGANIH

Iz Londona je prišlo poročilo, da je bilo v zadnjih tednih pobitih več kot tri tisoč Slovencev in razrušenih ter požganih 58 vasi v znak maščevanja zaradi naraščajoče sabotaže in razstreljevanja železniških prog in mostov.

Dinamitiranje prog ovira transportacijo živil in vojnega materiala iz centralne in južno-zapadne Evrope.

Okrog 165.000 Slovencev, pravi poročilo, je bilo deportiranih v Nemčijo in 700.000 v Italijo.

Kupujte vojne znamke!

bi ne pobijali Srbov. To so izdajice hrvatskega naroda in, za zločine, ki so jih te izdajice izvršile, se ne sme obsojati in napadati ves hrvatski narod. Pobjev narod ni zakrivil, zato naj bi "Srbobran" z napadi na Hrvatov prenehal in to še posebno ker se to od vlade zahteva. Pripomnil sem tudi, da "Srbobran" propagira in piše o "Veliki Srbiji," da tako propagiranje in pisanje Slovencev ne odobravamo, vseeno pa na tako pisanje ne odgovarjamo. Kot Amerikanci slovenskega porekla, smatramo, da je naša dolžnost in najprvo delo pomagati naši vladi do zmage. Ko bo zmagala Amerika, bo s to zmago prišla tudi osvoboditev Jugoslavije. Mi kot Amerikanci nimamo pravice narekovati narodu onstran morja, kakšno obliko vlade naj ima. To bo narod sam odločil. Če se bo nas vprašalo za svet, bomo pa govorili takrat, ko bomo vprašani. Po osvoboditvi Jugoslavije nas čaka velika naloga v tem, da bomo pomagali osvoboditi Primorje in slovenski del Koroške. Zato je potrebno, da se z napadi od ene strani na drugo preneha in da pomagamo Ameriki do zmage.

V enakem tonu so govorili in priporočali tudi ostali slovenski zastopniki.

Nato predloži Mr. Lokar naslednjo resolucijo:

"We pledge ourselves to follow the lead of the American Government in working for unity of all Americans, regardless of National or racial extraction, in the vital task of winning this war for freedom. We agree to oppose all efforts to set Americans of Yugoslav extraction against each other."

V slovenskem prevodu bi se to glasilo:

"Mi se zavezujemo, da bomo sledili vodstvu ameriške vlade ter da bomo delali za edinstvo med Amerikanci, ne glede na narodnost ali pleme. Zavezujemo se, da bomo z vso svojo močjo pomagali dobiti to vojno za svobodo. Napeli bomo vse sile, da prenehajo vsi nesporazumi med Amerikanci jugoslovanskega porekla."

Branko Pekič je nato skočil pokonci in izjavil, da take resolucije on ne podpisuje. Enako sta se izjavila tudi Srba Kristofer in Terbuhovič.

Vladni zastopniki so priporočali, da bi bilo lepo, ako bi bila resolucija soglasno sprejeta in od vseh navzočih zastopnikov podpisana.

Ravno tako se je to priporočalo od strani slovenskih in hrvaških zastopnikov. Vsi apeli in prošnje niso pomagale. Resolucija je bila podpisana le od 16 navzočih zastopnikov. Srbski zastopniki Pekič, Kristofer in Terbuhovič niso hoteli resolucije podpisati.

S tem je bila konferenca končana in razšli smo se.

Dne 28. t. m. prejmem pismo sledeče vsebine:

OFFICE OF WAR INFORMATION
Washington, D. C.

Sept. 21, 1942.

Dear Mr. Zalar:

Thank you very much for your help at Friday's meeting. We greatly appreciate your cooperation.

Sincerely yours,

ALA CRANSTON,
Chief Foreign Language Division.

Slovenski zastopniki zbrani pri omenjeni konferenci smo po naših močeh posredovali, da bi prišlo med Srbi in Hrvatji do sporazuma. Do sporazuma ni prišlo, kar Slovenci nismo krivi.

Če nismo dosegli pravega sporazuma med spornimi stranikami, smo pač Slovenci dosegli nekaj in to je, da smo izvedeli, da ameriška vlada nima nobene pritožbe proti Slovincem in slovenskemu časopisu. Slovenci imamo pri vladi čist rekord, kar je vredno več, kot zlato celega sveta.

Čast urednikom slovenskega časopisa! Čast in priznanje našemu narodu širom Amerike. Rojaki, ohranimo še v bodoče ta lep in čist rekord!

Jošip Zalar, glavni tajnik.

Smrt slovenskega duhovnika

Nepričakovano je pobrala smrt v najlepši moški dobi življenja, 51 let, Rev. Cirila Gosarja. Pokojnik je bil sin znanega akademičnega slikarja Janeza Gosarja in njegove blage žene Antonije Medič.

Rojen je bil 23. oktobra, 1891 v Pazinu v Istriji. V mladosti dobi 12 let je prišel v Ameriko s svojo materjo in sestro za svojim očetom. Že od zgodne mladosti je čutil poklic v duhovniški stan. Vstopil je v frančiškanski kolegij v Calicoon, N. Y. Predno je dokončal leto novicijata, mu je zdravnik podrl vse njegove nade polne načrte za bodočnost. Zavoljo srčne napake odslovljen se je vrnil domov potrj in razočaran. Dolgo časa je vzel, da je prebolel bridko razočaranje. Med tem časom mu je umrla dobra in ljubeča mati. Ko se je njegov oče odločil za zopetno ženitev, se je razšla družina. (Dalje na 6 strani)

Brat John Bevec odšel k vojakom

Naš nad vse agilni Jednotar, brat John Bevec, večletni predsednik društva sv. Jeronima, št. 153, Strabane, Pa., direktor sedmega atletičnega distrikta KSKJ in na zadnji konvenciji izvoljeni novi glavni porotnik, se je dne 14. septembra prostovoljno podal v vojaško službo Strica Sama in je pridružen inženirskemu oddelku v Savannah, Ga.

Ne samo Jednota ga bo začasno pogrešala, ampak tudi njegovi številni prijatelji, osebno pa naselbina Strabane-Canonsburg, kjer je bil med vsemi splošno znan in priljubljen.

To je prvi slučaj, da je stopil v sedanji svetovni vojni kak naš glavni Jednotin odbornik v vojaško službo. Želimo mu vse najboljše. Njegov natančen naslov je: Pvt. John Bevec, 841 Eng. Baon., Co. B. Hunter Field, Savannah, Ga. Pišite mu kaj!

PRIJATELJEM LEPEGA PETJA IN GLASBE

Kdor ljubi lepo umetno petje in izborno glasbo, naj ne zamudi ugodne prilike, ki se mu bo nudila prihodnje nedelje, 4. oktobra, ko bo naša Glasbena Matica vprizorila opero "Seviljski brivec" v slovensčini in sicer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., Cleveland, O. Pričetek opere bo točno ob 7. uri zvečer. Vstopnice v predprodaji dobite pri članih Glasbene Maticе in pa pri Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu. Sezite po njih!

LISTNICA UPRAVNIŠTVA

Našim članom-vojakom pošiljamo sedaj kakih 500 izvodov Glasila v razne kraje. Pri vodstvu njih naslovov je mnogo dela, ker se vojaki vedno selijo iz enega taborišča v drugega. Vsi tako prizadeti člani-vojaki, ali pa tajniki in tajnice društev, naj nam pri takih naznanilih izvolijo naznaniti tudi stari naslov, drugače ga je med 19.650 naslovov jako težko najti.

POŽIGANJE SLOVENSkih VASI

Seznam požigov izvedenih s strani italijanskih oblasti

- 1.) Dne 26. oktobra, 1941 so zažgali Italijani v vasi Sap, okraj Ljubljana: Francu Maru: kozolec dvojniki, Antonu Kračmanu: kozolec dvojniki z vsemi pridelki, Trontoju Francu: kozolec dvojniki z vsemi pridelki, Kaduncu Alojziju: kozolec dvojniki z vsemi pridelki, Košaku Martinu ter Omahnu Nacetu: kozolec enojnik, deloma s pridelki.
- 2.) Dne 26. oktobra, 1941 v vasi Razdrto, občina Šmarje-Sap, okraj Ljubljana okolica: Kristofu Francu: hišo, hlev, skedenj, kozolec, Samcu Francu: kozolec, Smole Ani: kozolec, Gačniku: kozolec, skedenj in drvarnico.
- 3.) Dne 26. oktobra, 1941 v vasi Tlake, ista občina: Toneu Francu: kozolec dvojniki, dvojniki in vozove, ter Strajnarju Antonu: kozolec dvojniki.
- 4.) Dne 27. oktobra, 1941 v vasi Mali vrh, ista občina: Strešku: kozolec dvojniki in Praprotniku ter Mehletu Alojziju: hišo.
- 5.) V noči od 3. marca, 1942 so zažgali pri Perovem pri Grosuplju 16 kozolcev.
- 6.) Meseca marca, 1942 v občini Želmlje, okraj Ljubljana—okolica 168 hiš in gospodarskih poslopij; 831 ljudi je ostalo brez strehe.
- 7.) Dne 21. in 22. marca, 1942 v občini Velike Lašče in sicer: v krajih Senta, Krvava peč, Osredek, Šekerišče, Ravnik: 70 hiš in gospodarskih poslopij.
- 8.) Dne 21. in 24. marca, 1942 v Malem in Velikem Lipoglavu, občina Dobrunje: 20 poslopij (hiš, hlevov, skednjev in kozolcev).
- 9.) Dne 3., 4. in 8. marca, 1942 v Koreni in Samotorici: 10 poslopij (hiš in gospodarskih poslopij). Kraja spadata v občino Horjul.
- 10.) V vasi Zavrh, občina Borovnica, eno gospodarsko poslopije.
- 11.) Približno v istem času so zažgali nekaj poslopij v Zgornji Slivnici in Podgorici, občina Šmarje pri Ljubljani.
- 12.) V okrajih Osredek in Bezuljak, v Logaškem okraju so zažgali nekaj gospodarskih poslopij in hiš. (Na Osredku pri prvem požigu pet hiš z gospodarskimi poslopiji).
- 13.) Dne 5. aprila, 1942 (Velika nedelja) so zažgali hišo posestniku Hudetu pri Trebnjem. Gospodar je zgorel, ker ga niso pustili iz hiše. Italijanski vojak ga je udaril s puškinim koptom po glavi, da ne bi ubežal skozi okno.
- 14.) V soboto, dne 4. aprila, 1942 so zažgali neko vas pri Št. Petru in ubili 10 domačinov, ker so partizani ubili laškega častnika in podčastnika.
- 15.) V mesecu aprilu, 1942 so zažgali v Žužemberku gostilno Smrke.
- 16.) V noči od 10. na 11. aprila so zažgali v Trebelnem, občina Trebelno, okraj Krško, zdaj Novo mesto, eno hišo, v kateri je zgorela gospodinja in še nekaj poslopij (hiša in pet zidanic).
- 17.) Dne 20. aprila, 1942 na Pristavi pri Stični: dve gospodarski poslopiji.
- 18.) Na Veliki Dobravi pri Stični domačijo Podobnika, po domače Plenkarija, ker so trije fantje odšli v gozdove, ko so jih iskali. Zgorela je hiša, ki so jo rešili, ker so Italijani kmalu po zažigu odšli, medtem ko so gospodarska poslopja zgorela.
- 19.) Istega dne v Stični posestniku Kovačiču Martinu, po domače Florjanov, vsa gospodarska poslopja in hišo. Sin Jože je že od jeseni, 1941 v gozdovih in je vodja partizanov.
- 20.) Istega dne na Viru pri Stični: Strmoletu Mihi, po domače Škrbec, vse posestvo. Po občini občinske komisije znaša škoda 1.300.000 lir. Hrastu Edvardu, po domače Lovrentov: gospodarska poslopja, a hišo in inventar so poškodovali (sin in oče sta pobegnila med hostarje, oče je star okrog 50 let). Posestvo, imenovano po domače Sušec, je popolnoma pogorelo (fant je odšel v hosto).
- 21.) Istega dne v Mleščevem: gostilno Kos (sin pobegnil v hosto): vsa gospodarska poslopja so zgorela, na hiši pa podstrešje. Po domače Peček: zgorelo gospodarsko poslopije in ena hiša, medtem, ko je ena hiša ostala nepoškodovana. Pri vseh navedenih podštevilkami 17 do 21. so vzeli vse: denar, živino, slanino, žito in vse drugo. Ljudem je ostalo le to, kar so imeli na sebi. Na ponovna posredovanja stiškega opata dr. Kastelica, so nato vrnil živino, stroje in vozove, dočim je od žita in krompirja dobil nazaj vsak komaj eno četrt, denarja in zlatnine pa niso dobili nazaj.
- 22.) V mesecu aprilu, 1942 so v Grosuplju zažgali Kosovo žago, vredno 1.000.000 lir.
- 23.) V vasi Cesta pri Dobropolju, dve hiši.
- 24.) Gorelo je tudi v občini Stari trg pri Rakeku.
25. aprila, 1942 v vasi Brezovo pri Višnji gori: štirim gospodarskim poslopijem, gospodarska poslopja.
- 26.) V neki vasi pri Žalni (v vasi Plešivca), gospodarska poslopja in kozolec.
- 27.) Meseca marca, 1942 neko hišo v Trnovem.

Zaeno prinašamo seznam požigov izvedenih s strani nemških oblasti v času do 28. 4. 1942.

POSAVJE:

1. — Dne 26. sept. 1941. so zažgali vas Rašico, občina Smartno pod Šmarno goro, okraj Ljubljana — okolica. Na Rašici je bilo 14 posestnikov. Zgorelo je vse: hiše in gospodarska poslopja.
2. — Dne 12. jan. 1942. vas Dražgoše, občina Selce nad Škofjo Loko, okraj Škofja Loka. Dražgoše so imele 80 hiš, zgorele so hiše in gospodarska poslopja.

(Dalje na 6 strani)

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ŠT. 2, JOLIET, ILL.

Vabilo na sejo. Smrtni slučaj
Članstvo našega društva važim na prihodno redno mesečno sejo, katere bo dne 4. oktobra v nedeljo popoldne ob 1. uri v Ferdinand dvorani. Na tej seji bo več važnih zadev na dnevnem redu kakor tudi nam bodo naši nadzorniki poročali, kakšno je finančno stanje pri našem društvu, prav bi bilo, da bi se članstvo te seje udeležilo v velikem številu. In ker je ravno trimesečni račun, je prav, da vsak zna, kako društvo posluje zadnje čase.

Tudi se naznanja članstvu žalostno vest, da je zadela dne 19. septembra nagla smrt našega člana Anton Gruberja, ki je živel na 804 Summit St. Star je bil 57 let. Pokojni je bil rojen 13. decembra, leta 1884, v naše društvo je pristopil 7. septembra, leta 1913.

Pogreb se je vršil dne 23. septembra s peto sv. mašo za dušnico v cerkvi sv. Jožefa, odkoder smo rajnkoga spremili na nemško pokopališče St. Johns in ga položili k večnemu počitku. Bog mu daj večni mir in pokoj.

Zapušča vdovo Mary, sestro Mrs. Frank Piškur v Gary, Ind. in bratranca Charles Kompareta v Cicero, Ill. in nečakinjo Mrs. Josephine Judnich v Jolietu.

V imenu našega društva izrekam iskreno sožalje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, rajnkoga pa priporočam, da se ga spominjamo pri svojih molitvah.

Z bratskim pozdravom,
Louis Martincich, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ŠT. 57, BROOKLYN, N. Y.

Členstvo našega društva se naproša, da se udeležijo tričetrtletne seje, katere se vrši v soboto, dne 3. oktobra, 1942 ob 8:30 uri zvečer v navadnih prostorih. Kateri ste zaostali z assessmentom, se vas še enkrat naproša, da to storite do seje ali vsaj na seji. Na tej seji bodo prebrani računi zadnjih treh mesecev.

Dvakrat je bilo pomotoma poročano ime novorojenčka pri družini Andrew Cvetkovich. Postal je član našega društva Gerald Andrew Cvetkovich, sinček družine Andrew in Marta Cvetkovich iz Plainfield, N. J. To je že deveti član našega društva Cvetkovičeve rodbine in ne osmi kot je bilo zadnjič poročano. Prizadeti naj oprostijo prejšnji pomoti.

Na zadnji seji je bila tudi sprejeta v mladinski oddelek Joan Ann Papesh, hčerka našega člana John Papesh.

Na bolniški listi imamo sedaj tri člane: Edward Mayer je bil operiran na hrbtnici že zadnji mesec v Boston, Mass. Peter Osterman pa je bil operiran za kilo in se nahaja v bolnišnici v New York City. Joseph Peschel je tudi še bolan in se zdravi obratno na bolje. Omenjeni član me je naprosil, naj se potom društvenega dopisa javno zahvalim čeli delegaciji zadnje konvencije, vršene se v Chicagu, Ill., za invanredno podporo \$25, katere mu je bila nakazana in tudi precej odposlana. Torej v njegovem imenu prav prisrčno hvala vsem, kateri ste nam do tega pripomogli!

Vsem bolnikom želim ljubečega zdravlja.

Na svidenje na seji 3. oktobra, 1942.

Valentin Capuder, tajnik.

DRUŠTVO SV. PETAR I PAVAO, BROJ 64, ETNA, PA.

Poziv na sjednico
Pozivam skupno članstvo našega odsjeka da nefaljeno prisustvuje dojdouci sjednici, koja ce se održavati u nedjelju, 4. oktobra u 2 sati posle podne.

Frank Lukanc, tajnik.

DRUŠTVO SV. GENOVEFE, ŠT. 108, JOLIET, ILL.

Gotovo je tudi članicam našega društva znano, da privlačijo štiri naše članice ženke društva skupno imenu (Card party) v nedeljo dne 11. okt. ob 8:30 pop. v farani Slovenija dvorani Ta društva so: sv. Ana WCOF, dr. sv. Cecilije št. 12 BSD, ženke Zveza št. 20 in naše društvo. Ta igra se vrši navadno vsako leto v prid naše slovenske cerkve. Torej ste na isto prijazno vabljene.

Zaeno vas važim na sejo prihodno nedeljo, 4. oktobra. Jaz bom začela pobirati ases. že ob eni uri; na tej seji boste tudi slišale četrtletno poročilo naših nadzornic.

K sklepu še prosim zaostankarice, da bi svoj dolg kolikor mogoče na tej seji poravnale.

S pozdravom
Mary Cohl, tajnica.

Članice našega društva so prijazno prosim, da se udeležijo sv. maše za dušnico v cerkvi sv. Jožefa, odkoder smo rajnkoga spremili na nemško pokopališče St. Johns in ga položili k večnemu počitku. Bog mu daj večni mir in pokoj.

Zapušča vdovo Mary, sestro Mrs. Frank Piškur v Gary, Ind. in bratranca Charles Kompareta v Cicero, Ill. in nečakinjo Mrs. Josephine Judnich v Jolietu.

V imenu našega društva izrekam iskreno sožalje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, rajnkoga pa priporočam, da se ga spominjamo pri svojih molitvah.

Z bratskim pozdravom,
Louis Martincich, tajnik.

DRUŠTVO SV. SRCA JEZU-SOVEGA, ŠT. 70, ST. LOUIS, MISSOURI

Členstvo našega društva važim na prihodno redno mesečno sejo, katere bo dne 4. oktobra v nedeljo popoldne ob 1. uri v Ferdinand dvorani. Na tej seji bo več važnih zadev na dnevnem redu kakor tudi nam bodo naši nadzorniki poročali, kakšno je finančno stanje pri našem društvu, prav bi bilo, da bi se članstvo te seje udeležilo v velikem številu. In ker je ravno trimesečni račun, je prav, da vsak zna, kako društvo posluje zadnje čase.

Tudi se naznanja članstvu žalostno vest, da je zadela dne 19. septembra nagla smrt našega člana Anton Gruberja, ki je živel na 804 Summit St. Star je bil 57 let. Pokojni je bil rojen 13. decembra, leta 1884, v naše društvo je pristopil 7. septembra, leta 1913.

Pogreb se je vršil dne 23. septembra s peto sv. mašo za dušnico v cerkvi sv. Jožefa, odkoder smo rajnkoga spremili na nemško pokopališče St. Johns in ga položili k večnemu počitku. Bog mu daj večni mir in pokoj.

Zapušča vdovo Mary, sestro Mrs. Frank Piškur v Gary, Ind. in bratranca Charles Kompareta v Cicero, Ill. in nečakinjo Mrs. Josephine Judnich v Jolietu.

V imenu našega društva izrekam iskreno sožalje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, rajnkoga pa priporočam, da se ga spominjamo pri svojih molitvah.

Z bratskim pozdravom,
Louis Martincich, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ŠT. 57, BROOKLYN, N. Y.

Členstvo našega društva se naproša, da se udeležijo tričetrtletne seje, katere se vrši v soboto, dne 3. oktobra, 1942 ob 8:30 uri zvečer v navadnih prostorih. Kateri ste zaostali z assessmentom, se vas še enkrat naproša, da to storite do seje ali vsaj na seji. Na tej seji bodo prebrani računi zadnjih treh mesecev.

Dvakrat je bilo pomotoma poročano ime novorojenčka pri družini Andrew Cvetkovich. Postal je član našega društva Gerald Andrew Cvetkovich, sinček družine Andrew in Marta Cvetkovich iz Plainfield, N. J. To je že deveti član našega društva Cvetkovičeve rodbine in ne osmi kot je bilo zadnjič poročano. Prizadeti naj oprostijo prejšnji pomoti.

Na bolniški listi imamo sedaj tri člane: Edward Mayer je bil operiran na hrbtnici že zadnji mesec v Boston, Mass. Peter Osterman pa je bil operiran za kilo in se nahaja v bolnišnici v New York City. Joseph Peschel je tudi še bolan in se zdravi obratno na bolje. Omenjeni član me je naprosil, naj se potom društvenega dopisa javno zahvalim čeli delegaciji zadnje konvencije, vršene se v Chicagu, Ill., za invanredno podporo \$25, katere mu je bila nakazana in tudi precej odposlana. Torej v njegovem imenu prav prisrčno hvala vsem, kateri ste nam do tega pripomogli!

Vsem bolnikom želim ljubečega zdravlja.

Na svidenje na seji 3. oktobra, 1942.

Valentin Capuder, tajnik.

DRUŠTVO SV. TRESH KRALJEV, ŠT. 98, ROCKDALE, ILLINOIS

S tem prijazno naznanjam vsemu članstvu našega društva, da se bodo naše seje v bodoče vršile vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri dop. Tako je bilo sklenjeno na naši zadnji redni seji; torej dragi mi sobratje in sestri, pomnite, da se vrši prihodnja seja 4. oktobra, na katero vas vlijudno vabim.

Zaeno opominjam tudi zaostankarje, da bi dolg na assessmentu kmalu poravnali kajti leto se bliža že koncu; ne čakajte da bi vas moral tajnik pisмено na to opozarjati koliko dolgujete društvu.

Naj še omenim, da sta odšla dva naša člana k vojakom in sicer br. Alojz Fajfer in Frank Keržič; želimo jima vse najboljšo v službi strica Sama.

Zadnji čas smo imeli več bolnikov, ki so pa eni že okrevali, drugi mislim pa da bodo v kratkem. Naš sobrat Josip Kuhar leži bolan že 7 mesecev v postelji; iskreno mu želimo, da bi že enkrat okrevaj, tako tudi drugi.

Torej dragi mi bratje, na svidenje na prihodnji seji v nedeljo, 4. oktobra v mestni dvorani!

S pozdravom
Frank Lukanc, tajnik.

DRUŠTVO SV. GENOVEFE, ŠT. 108, JOLIET, ILL.

Gotovo je tudi članicam našega društva znano, da privlačijo štiri naše članice ženke društva skupno imenu (Card party) v nedeljo dne 11. okt. ob 8:30 pop. v farani Slovenija dvorani Ta društva so: sv. Ana WCOF, dr. sv. Cecilije št. 12 BSD, ženke Zveza št. 20 in naše društvo. Ta igra se vrši navadno vsako leto v prid naše slovenske cerkve. Torej ste na isto prijazno vabljene.

Zaeno vas važim na sejo prihodno nedeljo, 4. oktobra. Jaz bom začela pobirati ases. že ob eni uri; na tej seji boste tudi slišale četrtletno poročilo naših nadzornic.

K sklepu še prosim zaostankarice, da bi svoj dolg kolikor mogoče na tej seji poravnale.

S pozdravom
Mary Cohl, tajnica.

Tako je prav, saj tudi naše društvo rabi namučaj. Iskrane četrtke obema svojim materam.

Danes, ko pišam to vrstico, sem dobila žalostno vest po telefonu, da je dne 23. sept. v Soudan, Minn. umrla naša članica Mrs. Mary Oblak, soproga tajnika dr. št. 65 KSKJ in porotnega odbornika Mr. Johna Oblaka iz našega mesta.

Pred dvema mesecema se je podala s svojim možem v Minnesoto v upanju, da si ukrepi svoje je rahlo zdravje. Vsemogočni pa je ukrenil drugače in jo pozval tja gori, kjer ni več bolečin.

Draga naša Mary! Odšla si od nas za vedno. In ker je bila Tvoja zadnja želja, da počivam tamkaj v Minnesoti, ni bilo nam, članicam mogoče spremiti Te na zadnji poti k večnemu počitku. Počivaj v miru božjem! Bog Ti naj podeli svoje večno plačilo. Ni mi bilo mogoče Te zadnjikrat na mrtvaškem odru pokropiti, zato Ti tem potom v imenu vseh naših članic kličem: "Z Bogom!"

Pokojnica zapušča tukaj ne-utolažljivega moža in štiri hčerke, od katerih so tri že poročene. Z njo je Oblakova družina izgubila najboljšo, kar je imela, ljubljeno ženo in drago mater.

Članice našega društva so prijazno vabljene, da se udeležijo sv. maše za dušnico za našo pokojno sestro Mary Oblak, ki bo darovana v soboto, 3. oktobra ob osmih v cerkvi sv. Janeza Evang.

Drage mi sestrese! Ker nam ni bilo mogoče spremiti pokojnico do groba, zato ste prošene, da se udeležite te sv. maše po našem društvu. Izkažimo ji s tem zadnjo čast. Prizadetim izrekam tem potom naše globoko sožalje.

S pozdravom
Antonia Velkoverh, tajnica.

Rev. K. Zakrajšek: Moj zopetni obisk v West Virginiji

(Nadaljevanje)

Pot je bila enaka, kakor do sedaj, po "železnih prarih," enako utrudljiva in neprijetna. Utrudljivejša je bila toliko bolj, ker sem bil že utrujen. Sama sva bila sredi temnega gozda, daleč od vsake žive duše. Da ni bila nič prijetna, ni vsakdo lahko misli. Domišljija je delovala kar "over time," posebno moja, ki ni rada mirna. Večkrat sem se ozrl po temnem gozdu, če morda izza kake smreke ne pokuka kak medved ali kaka druga divja zver, gotovo jih je moralo biti v tem pragozdu veliko. Saj najbrže preje še ni nikdar tukaj sekira pela svoje podiralne pesmi.

Je tukaj kaj medvedov ali nevarnih zveri? vprašam fanta, ki je šel mirno, kakor bi hodil po hodniku kakéga obljude-nega mesta.

"Seveda so! Pa ljudem nočejo nič, saj sedaj v tem času ne!" me je tolažil in se smejal moji boječnosti.

Seveda me s tem ni nič potolažil in strahu zmanjšal. Spomnil sem tistega fantka, ki je šel z mano, pa je pes zalajal nad njim. Ustrašil se ga je in se še bolj prijel materine roke in se skrivil v materino krilo.

"Nič se ne boj!" ga je tolažila mati. "Pes, ki laja, ni nikdar nevaren. Tak ne ugrizne."

Fantka pa to ni nič potolažilo. Malo je pomolčal.

"Mama, kaj pa če bi prenehaj lajati?" jo je vprašal.

Da, sedaj niso medvedje nevarni. Kaj pa če bi se kake-mu kosmatniku vendar zahotelo mojih kosti in bi jih pohrustal za nocojšno večerjo?

Vendar se ni ničesar posebnega zgodilo. Sempatja že kaka zver kje zarjula, ali se je slišal iz gozda kak drug živalski glas, ki mi je dvignil lase na glavi, da sem prestrašeno pogledal v neprodirno temo. To je bilo pa tudi vse.

Fant je bil zabaven in zgo-

ren in je vse čas pripovedoval zane zanimivosti, kar je vsaj deloma omililo moj strah. Pripovedoval mi je o življenju v gozdu. Opisal ga ni nič kaj vabljivo, še manj prijetno. "V gozdu živimo kaj čudno, še pogosto živimo kot zveri. Vsih še slabše kot zveri!" mi je dejal in smehljaj. "Pa kaj hočemo? Zaslužiti smo prišli sem v Ameriko. Delati je treba!"

Pripovedoval je, kako mu je roko odbilo in koliko bolečin je preстал, ker se mu je rana vnela. Pripovedoval mi je o svojem domu, da je moral v Ameriko, ker so bili doma zelo revni, iz bajtarske hiše je bil. Ker nima roke, sedaj zelo malo zasluži. Vendar sedaj pridno varčuje, da bi šel domov.

"Kar domov pridi, bomo že kako!" da mu je pisala mati. Šel bo domov, kakor hitro toliko zasluži, da bi imel za pot in kak dolar za prvo silo. Sram bi ga bilo priti domov brez denarja.

Pripovedoval mi je pa tudi, kako imajo urejeno s kompanijo za življenje. Vse morajo kupiti od kompanije, oziroma od gospodarja. Pri plačah jim kompanija kar odtrga toliko, kolikor so zapravili, za hrano, za obleko in za—pijačo seveda. Odtrga jim pa kolikor hoče, ne da bi jim dala račun, koliko so v resnici zapravili. Zato so gozdarji tukaj, ki so že leta in leta v gozdu, delajo vsak dan, pa nimajo toliko, da bi si lepo obliko kupili, zlasti tisti, ki so "obdarjeni" z večjo žejo. Iz pripovedovanja sem spoznal, kako jih izkoriščajo in varajo.

Povedal mi je marsikaj, kar sem potem tudi opisal v svojih listih. Kompanija je o tem izvedela in se pri Fathru Newcombu pritožila, da ji škodujem, ker jih veliko odhaja drugam. Prav nič se nisem kompanije bal in pozneje sem še bolj agitiral, da naj puste to življenje in gredo raje drugam, v mesta, med ljudi, da bodo lahko bolj človeško živeli. Veliko jih je res odhajalo. Ali radi mojih besedi, ali so sami šli, ker so sami spoznali, da je bolje za nje drugod, ne vem in ne bom trdil. Vesel sem pa bil, kakor rečeno, ko so odhajali. Ko sem prišel pozneje v Davis, sem si celo želel, da bi mi bil kak uradnik pisarne kaj rekel. Ne bi bil molčal, temveč bi bil šel v New York v glavno pisarno in se tam pritožil.

Zelo, zelo sem bil utrujen, ko sva slednjič le prišla do druge kempe. Bilo je že precej okrog eno po noči, ali že čez. Vsi so že spali, seveda. Samo gospodar naju je še čakal in me prisrčno pozdravil.

"Ali morem s čim postreči? Kako kavo? Kak viski?" mi je ponujal gostoljubni gospodar.

"Da, kako bi se mi prilegel vsaj "štampelj," ali kakor sedaj doma pravijo "šilce," posebno ker sem bil ves prepoten!"

"Ne smem! Je že po polnoči! Jutri bom maševal!" sem odklonil.

Da bi mi dali kar najudobnejše prenočevanje, mi je eden izmed gozdarjev odstopil svojo "sobo." Imel je v baraki popolnoma za se "sobo." Svojo posteljo, izbito iz desk, s slamo in rjuho, je odstopil meni, sam je pa legel na tla. Tam si je postlal za silo. Smilil se mi je. Siromak je ves dan težko delal.

"Ne! Jaz grem na tla! Vi ste utrujeni! Jutri vas čaka novo težko delo!" sem se izgovarjal.

"Ne, ne, gospod! Saj sem varen! Vi niste!" je odločil Legla sva in oba kmalu trdo zaspa. Le prehitro je prišlo jutro, ko nas je gospodar začel klicati še pred peto uro. Poklical je tudi vse fante po baraki in jih vabil na pobožnost. Vendar pa ni imel veliko uspeha. Ko bi bil mogel priti toliko bolj zgodaj sem, da bi jih bil dobil še zvečer za mal nagovor, da bi jih bil malo "zrahljaj" in pripravit, bi morda že bilo. Tako pa? V gozdu! Kaj hočete!

Človek je človek. Tudi slovenski gozdar! V tej baraki jih ni bilo toliko, kakor v prvi. Vendar pa jih je moralo biti gotovo blizu sto. K sv. sakramentom in k maši jih je prišlo pa morda komaj kakih deset.

Ko smo opravili vso pobožnost, mi je postregla dobra gospodinja z okusnim zajtrkom.

Vsako jutro je vozil "vlak," ki je prišel zvečer sem gori, nazaj pa v dolino. Nekako ob osmih, mislim, je odhajal. Ves "vlak" je obstojal iz stroja "lukamatija" in tovornega voza za blago, ki je bil pa poln razne ropotije. Tako me je strojevodja povabil kar na stroj. Stati sem moral ob kotlu in se držati za železni drog ob stroju, da me stroj ni vrgel ob cesto.

Father Newcomb se je še spominjal tega obiska, jaz pa ne več, da se je zvečer pripeljal tudi zdravnik sem gori in se je vračal sedaj nazaj, toda bil je zelo neprijazno razpoložen do duhovnikov, zlasti katoliških. Bil je baje prostor v vozu tudi še za naju. Vendar ga je hotel imeti sam zase in nama ni pustil v voz.

"V drugi kemp je "prisedel," recimo raje "pristal" še Father Newcomb k meni k stroju in odpeljali smo se proti Davisu.

Sinoči je bila težka pot gori. Danes nazaj pa še težja. Lukamatija se je zibal sedaj na levo, sedaj na desno, da sem se moral prav krepko držati za železni drog, da nisem odletel s stroja. Skoraj bi bil dobil morskobolezen, tako nas je metalo sempatja. Posebno neprijetno je bilo, ko smo se vozili čez mostove nad hudourniki in se je stroj zmajal. Kar prebledel sem in se že čutil v jarku.

No, pa kakor vse drugo na svetu, tako je tudi ta vožnja slednjič le minila in smo srečno prišli v Davis.

Dolgo je že tega, vendar pa se prav dobro spominjam vsega tega, kakor bi bilo danes. Je pač tako, da se človek težkih ur vsikdar tako rad spominja in jih tudi težje pozabi. Nasprotno, še raje se težkih spominja, kakor prijetnih. Pa še ponosen je na nje, kolikor težjih je bilo in se rad ž njimi pobaha. Kakor človek, ki je moral skozi težko operacijo. Najraje o nji govori in pripoveduje o nji vsakemu, ki ga hoče poslušati. Pa kako se baha, kako je vse trpljenje junško prestal! Tako je tudi z mano. Marsikaj prijetnega sem doživel na teh "misijskih potih," pa sem že pozabil. Takihle težkih dogodkov se pa dobro spominjam in se rad z njimi pobaham. Sem pač človek, kakor ste vsi drugi. Ne morem pomagati in upam, da mi ne boste zamerili. Gotovo bo pa te vrstice čital kak rojak, bogve kje po Ameriki, ki je bil takrat sam v gozdu. Gotovo se bo vsega tega še spominjal in bo te vrstice rad čital, ker bodo tudi v njem obudili prijetne ali neprijetne spomine iz dolgih let nazaj. Vsakega pozdravljam!

Zelo sva bila oba utrujena, ko sva prišla slednjič domov v Davis. Župnik ni imel v hiši nobene postrežnice. "Pačal" se je, kakor pravimo. Blagajna ni dopuščala. Ko sva se umila, je hitel v kuhinjo, namegal v lonec več "škatal" raznih jedil, opral malo mesa, in sva se pokrepčala, potem pa spat.

Vsega tega sem se spomnil, ko sem prišel lansko leto zopet v Ameriko in zato pisal Monsignoru Newcombu v Huntington, če bi ne imel časa, da pride k njemu in bi se peljala še enkrat pred smrtjo si ogledat te kraje, katerih se oba tako rada in tako živo spominjava.

"Srčno me boste razveselili, če res morete priti!" mi je odpisal. In ko me je Rev. Blažič povabil, da bi prišel v njegovo župnijo v Uniontown, Pa., ki je nekako na poti v Huntington, sem porabil to priliko, da sem

ga obiskal. Seveda sva si oba najprej pogledala sive lase, ki so se med tem časom obema posebrnili in si segla prijateljsko v roke. Dolgo sva sedela tisti večer in govorila, seveda skoraj izključno o Davisu, Thomasu, o kempah, o ondotnih Slovincih in si obnavljala prijetne in neprijetne spomine iz tistih časov v letih 1909 do 1915. Pripovedoval mi je tudi o svojih težavah, katere mu je nek Irec, faran, povzročil v faru, da ga je slednjič tako vznemljilo in mu življenje v Davisu takoj zagrenilo, da je prošil škofa za spremembo. Sel je v Rim v šole. Tam je bil odlikovan s častjo Monsignora in prelata. Ko se je vrnil, mu je škof dal sedanjo veliko mestno župnijo. Zadovoljen je tukaj v Huntingtonu. Vendar kar še bolj bi bil, ko bi šel tam, kjer je pustil svojo lepo mladost. Vendar duhovnik je popotnik, ki mora sem in tja, kamor ga kliče pokročina.

V Huntingtonu me je naprosil, da sem imel v cerkvi glavno mašo in pridigo, v kateri sem povedal, kako se godi danes Slovincem doma. Tudi Monsignora je silno bolelo, ko sem mu pripovedoval o vsem slovenskem trpljenju. Po maši je prišlo več faranov k meni in se mi zahvalili za govor. "Čitali smo o vsem tem, pa smo imeli vse to za izmišljeno propagando. Kdo bi vrjel, da so tolike krutosti mogoče danes v 20. stoletju," so mi rekli. "Sedaj smo slišali od duhovnika v cerkvi, ki je sam videl in skusil vse to, sedaj vemo drugače!"

Kar vesel sem bil svojega upsha. Naj vedo tudi Amerikanci, kaj bi jih čakalo, ako bi bil Hitler dobil nadoblast tudi v Ameriki, kakor je bil prepričan, da jo bo. Naj vedo, da je to ne vojna med državami ali narodi, temveč vojna med Kristusom in Antikristom, vojna za ideje, torej sveta vojna. Zlasti matere, ki imajo svoje sinove v vojski, so bile kar potolažene.

Po polodnevju je pa Monsignor zapregel svojega lepega železnega "konjčka," sedaj drugačnega, kakor v letu 1910, svoj lep Buick in odbrzeli smo v skoraj 300 milj oddaljeni Thomas. Šli smo skozi Parkersburg, da skozi vso West Virginijo v vzhodni kot, kjer je Tucker Co. Thomas in druga mesta. Vožnja je bila skrajno zanimiva. Že dosedaj sem občutil lepoto te države, sedaj sem jo še bolj. Kakor bi se vozil po lepi vinorodni Dolenjski. Sami griči in grički, sami hribi in hribečki, eden lepši od drugega. Šlo je neprestano gori in dol. Vozili smo se od pol dveh do devetih zvečer s samo dvema počitkami, da smo se okrepčali, pa se vendar nismo prav nič utrudili.

V Thomasu nas je sprejel gostoljubno sedanjí župnik Rev. Stevens, kjer smo preživeli prav lep in zabavni večer v pogovorih, ki so se vrtili seveda zopet samo v spominih na naše doživljanje tukaj, ki so bili za sedanjega župnika kar prijetni.

Drugo jutro sem odmaševal pri sestrah, sedaj imajo namreč v Thomasu tudi katoliško šolo. Potem me je pa že čakal v župnišču moj stari dober prijatelj Mr. Lahajnar. Njegova hči je bila zvečer ob mojem prihodu slučajno pri župniku in sva se srečala in pozdravila. Povedala je o mojem prihodu očetu doma, katerega ni vzdržal, da bi bil počakal, da ga jaz obiščem, temveč je sam prišel me pozdravit v župnišče. Seveda sem šel z njim na njegov popolnoma prenovljen dom, da smo se pozdravili še z njegovo dobro ženo Mrs. Lahajnar in njegovimi tremi hčerami, ki so vse sedaj že odrasle. Tedaj, ko sem bil tu, so bile še otroci. Prav prijetno je bilo nam vsem skupaj.

Mr. Lahajnar mi je povedal, da sem bil zadnjič tukaj leta

(Dolje na 3 strani)

LAŠKA BARBARSTVA V JUGOSLAVIJI

Italijanski prefekt je ukazal ustreliti 20 oseb, katere je določil z žrebanjem. 80 oseb ustreljenih v Ilirski Bistrici. Seznam porušenih slovenskih vasi.

Prejeli smo izvirno besedilo (v laščini) razglasa Teste, prefekta italijanske province Carnara (Reka), v katerem italijanski dostojanstvenik za navno odkritostno in imenu zakona (!) zapove porušiti vas Jelenje in poklati 20 nedolžnih ljudi. Visoki predstavnik fašističnega barbarstva govori v eni sapi o zakonu in pravici, ter o usmrtni 20 oseb, katerih nedolžnost sam priznava.

Prinašamo prevod tega neverjetnega dokumenta, katerega izvirno besedilo je vsakomur na razpolago.

"Prefekt province Carnaro.

"Na osnovi pooblaščenja, katero mi daje zakon . . . na ozemlju, katero opravljam, oznanjam:

"Nekateri člani rodbin iz Jelenja so v zadnjem času zapustili svoje domove, ter odšli v gozdove, da se pridružijo upornikom in ž njimi izvršujejo posel banditov, tatov in teroristov, da ubijajo in ropajo osamljene vojake in delavce v anektiranih krajih.

"Obveščamo meščanstvo priklapljenega ozemlja, da so bili člani zgoraj omenjenih rodbin na podlagi današnje odredbe internirani, da so bile njihove hiše zdravane z zemljo, da je bilo njihovo imetje zaplenjeno in 20 Z IZREBANJEM DOLOČENIH ČLANOV teh rodbin USTRELJENIH v znak maščevanja za zločinska dejanja upornikov, ki motijo javni mir in delo prebivalstva teh ozemelj.

"Ako bi člani navedenih rodbin, ki so se podali v gozdove, nadaljevali svoje banditsko in roparsko delovanje, bo MASCEVALNI POSTOPEK NEIZPROSNO NADALJEVAN.

Prefekt Test"

Ta uradno objavljeni dokument potrjuje — z mnogimi drugimi — vesti o množičnem streljanju nedolžnih ljudi, ki so ostali v svojih vaseh in domovih, dočim so nekateri člani zbežali pred laško strahovladno v gozdove. Italijani torej streljajo ljudi, katere določajo s srečkanjem in uradno izjavljajo, da bodo ta "pravni" postopek nadaljevali. Znano nam je bilo, da so že precej časa tako ravnali s prebivalstvom v Sloveniji in v Dalmaciji. Dokument, ki ga danes navajamo, je prvi uradni in službeni dokaz, katerega smo dobili v roke.

Glasom vesti, ki smo jih prejeli v zadnjih dneh iz Primorja je bilo ustreljenih letos v okolici Sušaka in Reke (izven Gorskega Kotorja), preko 70 oseb. V mesecu juniju je bilo ustreljenih 34 oseb. (20 v Jelenju, 12 v Kastavu in 2 v Hreljinu). Veliko število hiš je bilo porušenih in zažganih. Očividec iz Reke, ki je pred kratkim prispel sem, je naštel v ozadju Reke v eni sami noči 40 gorečih hiš.

V Slovenski Bistrici, na bivši meji med Kranjsko in Istro, je bilo ustreljenih 80 oseb in 6 vasi zažganih. Vas Podum pri Grobniku je bila popolnoma porušena. V Fužini, v Gorskem Kotoru, so Italijani zažgali v zadnjih dneh tri hiše in odgnali vse prebivalstvo.

V Sušaku je bil v začetku meseca junija aretiran, obenem s svojim sinom maturantom, dr. Viktor Ružič, bivši ban in minister. Govorili so, da je bil 6 dni pozneje zopet izpuščen, a ta vest je bila neutemeljena. Ružič in njegov sin Viktor se nahajata še vedno v zaporu v Reki. Laške oblasti zahtevajo od njegove rodbine, da prepusti svojo hišo vojakom, češ da je Ružič komunist. Obtožba je utemeljena, kakor sledi: Ružičev sin je imel sestanek s petorico maturantov,

od katerih je eden poznal nekega komuniste. Ker je dr. Ružič prisostvoval temu sestanku maturantov, ki so proslavljali svoje šolske zadeve, jih je laška oblast vse skupaj aretirala in obtožila.

Iz primorskih krogov iz Trsta prihajajo vesti, da je zavladal med Italijani velik strah, ker kljub ogromni propagandi nikdo več ne verjame v zmago osišč. Prebivalstvo je prepričano, da bo Trst priključen Jugoslaviji. V Trstu stanujoči Italijani so že začeli urejevati stanovanja v Italiji za slučaj, da bi morali zapustiti Trst. Slične vesti prihajajo tudi iz Reke.

ZOPETNI OBISK V WEST VIRGINIJI

(Nadaljevanje z 3 strani)
1919, ko sem jim ustanovil društvo KSKJ. Povedal je, da se je v Thomasu in v okolici vse spremenilo. Slovencev je tu le malo ostalo. Vsi so odšli. Posebno je nazadoval Davis, kar sem tudi sam videl, ko smo ga obiskali. Gozdov več ne sekajo, ker jih ni več. Tako je šla papirnica drugam. Premoga se tukaj tudi več ne koplje toliko. Tako da je šlo vse zelo nazaj. Vendar se je za znatno spremenila vsa okolica. Ko sem jaz prihajal sem, je bila to še puščava, neprijetna in odurna, kakor je povsod, kjer iztrebljajo gozdove tako čisto, kakor so jih tukaj.

Vsa okolica Thomasa in Davisa je bila kakor žalostno pogorišče. Mesto drevja so štrleli proti nebu ozgani "panclji" smrekovih dreves. Gozdni požar jih je ožgal. Drevja ni še bilo nič. Toda sedaj ni več teh "ožganih pansljev." Vse je zaraščeno z mladim zelenim drevjem. Mesto Thomas je sicer tako, kakor je bilo, s svojimi značilnimi lesenimi hodniki "side-walks," gori in doli, leži namreč na rebri male višine. Slovenci so odšli v veliki večini. Veliko jih je versko odpadlo od tistih, kar jih je še v Thomasu in Davisu, nekateri so pa kar ostali dobri, si vzgajili dobre družine, si kupili svoje domove in kar dobro žive in so zadovoljni.

Obiskal sem tudi Davis, toda samo na hitro. Znanev je tu le malo. Poleg tega se mi je pa mudilo v Uniontown k Fathru Blažiču, kjer se je drugi dan, v torek, na Mali šmaren, začela 40-urna pobožnost. Nazaj smo vzeli drugo pot skozi državo Maryland, da smo prišli na veliko cementno cesto proti Union, Pa., kamor smo prišli popoldne.

Še enkrat sva si z dobrim Monsignorom segla v roke, zahvalil sem se mu za prijaznost, da me je peljal tako daleč, da sem videl kraje mojih mnogih spominov še enkrat, si voščila na skorajšnje snidenje še enkrat v Huntingtonu. Mene je pozdravil in sprejel Father Blažič in njega dobra sestra, gospodinja, Monsignor Newcomb je pa odbrzel naprej proti domu, pot je imel še dolgo.

IZPOD MNOGIH REŠET

Piše Kajtimar

Propaganda v vsaki vojni ni nič manj vredna in važna, kakor bojevanje samo. V marsikaki vojni propaganda celo več doseže kot kanoni, tanki in puške. Na vsak način pa je glavni del vsake vojne, da celo vsakega uspeha.

To je dejstvo, ki se ne da utajiti, ki ga vidiyo vsi narodi in vse države in ki je vsesplošno priznano.

Od tod toliko poročil po listih o razmerah med različni

narodi. Vse hiti skrbeti za to, da bi bilo njih ime čim večkrat in v čem več listih—saj imenovano, pa naj bo že v kakoršni koli zvezi. Samo propaganda, propaganda! Zlasti moramo dati priznanje Italijanom. Ti jo razumejo kot malo kak družinar. Pravi mojstri so. Od tod pa tudi njih uspehi. Na primer, pred seboj imajo odlični angleški dnevnik iz New Yorka, v katerem je slika otvoritve konvencije American Legion. Če imate to sliko, kar pogledajte jo! Kako spretno so znali spraviti svoje ime v ospredje. Italijanska delegacija z napisom "Italy" je prav v ospredju, pred vsemi državami naše unije. Tako se dela, kdor hoče, kaj doseči. "Kdor besede špara, kruha strada," so dejali včasih doma. Danes, za naše slovenske koristi moramo pa reči: "Kdor propagande špara, uspehov strada."

Zato sem že lansko leto ob svojem prihodu v Ameriko napisal: "Ameriški Slovenci, organizirajmo se v posebno politično organizacijo, ki bomo razvili mogočno propagando! Z njo bomo zmagali ali propadli!" Propaganda je danes edino, kar moremo mi ameriški Slovenci storiti za svoj narod doma. In ravno to pa ni malo. Delo naših vladnih jugoslovanskih in slovenskih zastopnikov pri raznih vladah, tudi pri naši, je veliko delo. Toda še le samo polovica dela. Druga polovica je propaganda. Tega pa ne more vršiti samo eden, posebno vladni zastopniki ga ne morejo, vsaj uspešno ne.

Tu mora delati ves narod po vsej Ameriki v vseh naselebinah. Tu je pa ravno naše delo, delo vsakega izmed nas in nas kot skupine. To delo je pa lahko, ni zvezano z nobenimi stroški za posameznika, razven za skupen urad, za vodstvo. Česar nam treba, je samo—malo dobre volje.

Propaganda! Na primer pri zadnji konvenciji KSKJ.—Prosim, jaz ne mislim kritizirati. Bog me varuj! Samo podučiti. Ko so imeli Čehi svojo slavnost, ko jo imajo Poljaki, ko jo imajo židje, kdorkoli, ali čitate, kako znajo iz vsake, tudi najmanjše prireditve narediti veliko stvar, katero spravijo v javnost? Po vsej Ameriki se o nji piše. In mi?—Recimo: Konvencija KSKJ v Chicagu je obiskal tudi eden izmed najvplivnejših ameriških škofov, nadškof Stritch. On je tudi predsednik odbora škofov za proučevanje ureditve sveta za trajni mir po tej vojni. On je tudi "chairman" škofovskega Reliefa, ki je odločil Sloveniji \$76,000. Imel je pri banketu govor, ki so ga vsi občudovali, ki so ga slišali. Govoril je velike besede!—Prekrasna in pre-

dragocena prilika za lahko, veliko in mogočno slovensko propagando po vsej ameriški, zlasti katoliški, katere bi si ne mogli s stotisoč dolarjev boljše in uspešnejše plačati. Veliki nadškof čikaški, pa pride na slovenski banket, in govori to in to in tako o Slovencih, o tistih, katere bi radi nekateri dejali na mesarski stol! Tisti Slovenci, ki prosijo sedaj svojih božjih in človeških pravic, ki niso nič drugega kakor da se jih ne ubije, da smejo živeti. Vse bi čitalo, vse bi začelo z nami čutiti. Če jih nadškof čikaški upošteva toliko, če on o njih takole govori: "Živio Slovenci. Pravico morajo dobiti!" bi rekla vsa javnost. Kolika korist!

Toda pregledoval sem katoliške časopise, da vse, ker imam prav vsakega na razpolago in iskal poročila o tem obisku, o tem govoru. Morda sem v svoji starosti prezrl. Vendar nikjer nisem našel niti črtice. Po mojem, ogromna nepopravljiva škoda.

Propaganda! Propaganda! Propaganda! Ali se bomo ameriški Slovenci tega zavedli? Propaganda! Ali ne čitate skorod vsaki dan, da je to ali to društvo kupilo toliko in toliko War Saving Bonds, morda za \$100, morda za \$500. Slovaška Katoliška Jednota jih je kupila za pet tisoč, pa jih je kar celo senator v senatu pohvalil in imel krasen govor o jednoti.

Pri nas? Čitam v Glasilu, da je dala naša KSKJ kar \$5,000 za USO. Veliko patriotično delo, ki bi nam pridobilo simpatij kar na cente po vsej Ameriki, ako bi se o tem poročalo, kakor bi se moralo, prav po vsem časopisju vse države.

Pa sem zopet pazil in pazil in gledal in iskal. Nalašč sem kupoval te dni razne časopise in potrošil skoraj dolar za nje. Pa nikjer niti besedice. Star sem in imam slabe oči. Morda sem tudi to prezrl, da je bilo kje poročano. Tudi je to ameriško časopisje tako veliko, da kaj lahko kak kotichek človeku uide.

Zopet nepopravljiva ogromna škoda!—Pa kakor rečeno, prosim, nikakor nočem kritizirati. Samo povem to, kar mislim, da bi poučil, da dajno v bodoče vse drugače. Ko bi bil jaz na konvenciji, cele rjuhe bi napisal! In bi imel kaj, pa lepega, pa strašno koristnega!

Slovenci smo skromni, pravijo. Da smo! Propaganda, javnost, kako je marsikateremu Slovencu odurna! Če kaj dobrega stori, hoče po svetopisnem, da "naj levica ne ve, kaj dela desnica!" Vse lepo in prav! Toda ali zopet in pisano: "Tako naj svetijo vaša dobra dela pred ljudmi, da vidiyo ta vaša dobra dela in slave va-

šega Očeta, ki je v nebesih!" Zlasti kot narod! Zlasti danes, ko teče doma sveta slovenska kri, zlati danes, ko se odloča, ali nas bodo ubili popolnoma, ali pa bomo šli v "nova pota ne v zaton, temveč v lepšo bodočnost." Danes je vojna! Ne skromnost! Junaštvo! Vojaki prelivajo svojo kri na bojnih poljanah. Kaj naj bomo mi tu doma mevže? Pa vendar ne! Propaganda! Propaganda!

"Slovenski kongres bo skilcan," čitamo poročila. — Velika in ogromna škoda, da ni bil lani. Kako vse drugače bi izpadel! Čakamo pa poročil in navodil.

Na sestanku pri Mr. Davisu v Washingtonu je prišla do jasnega in žalostnega izraza naša "jugoslovanska sloga." Človek bi se zjokal. Torej tudi tako visoko, na tako važnem prostoru, pri tako važni konferenci—pa prepri.

Samo eno je jasno: strasti se še niso polegale! Dokler se pa te ne bodo polegale, se ne bo dalo trezno, mirno, še manj stvarno govoriti. Zato sem bil jaz takoj ob mojem prihodu za to, da bi si bili takrat povedali, kaj nas boli. Gnojna rana se more ozdraviti samo s tem, da se gnoj iztisne iz nje. Imamo vsak svoje pritožbe drug proti drugemu. Marsikoga ta gnoj v srcu boli in bi ga rad iztisnil ven. Nekje in enkrat se bo moral. Čim prej, tem bolje. Toda kdo bo šel pa rano prezretati in gnoj iztisniti na javno veliko cesto? Med seboj, med štirim očmi, pri domačem sestanku! Takrat, ko se bi slišali mi sami, ki se poznamo, ki vemo, da ne smemo vse vzeti za tako tragično. Vendar gnoj bi se iztisnil, rana izčistila in omila in potem pa zdravljenje! Bratje, potoki naše jugoslovanske krvi doma kriče k nam! Gorje, če bomo ta krik preslišali in mesto reševali, mesto zdravili, se kregali.

Nas ni Amerika s svojim demokratičnim, mrzlim, hladnim in previdnim načinom dela nič naučila? — Jasno je, da moramo Slovenci igrati vlogo posredovalcev med brati Srbi in Hrvatimi, da se pomirijo. Mi naj več lahko trpimo, ako bi se spor ne poravnal. Teško bo to delo. Vendar, ali smo ga že poskusili? To bo moralo priti iz ljudstva, iz mas vseh treh narodov. Kako nevidno posredovanje je obsojeno že naprej na gotov neuspeh. Trije narodi, sami ljudje, mase med seboj, se bodo morale najti in se pogovoriti. Zato sem rekel, politična organizacija, lastna za vsak treh te "skrivaveč," to je slovenskih narodov—Morda se motim.

Vendar, prepričan sem. "Partizani" v Sloveniji so četa mož in fantov, ki so pred Nemci in Italijani zbežali v gore in gozdove in sedaj vrše gerila boje proti sovražniku. Da to niso v zvezi z Mihajlovičevimi četniki, je gotovo. Poročila pripovedujejo, da so celo v boju z njimi. Kakor razvidno iz njihovega "časopisa," ki ga izdajajo tipkanega s prošnjo, da ga vsakdo, ki ga dobi, sam prepriča in da naprej, bi bilo razvidno, da so za "samostojno Slovenijo," če se jim sme vrjeti. Druga poročila jih označujejo kot komuniste. Iz "glasila" Narodnega odbora, ki je izdajen enako, kakor list partizanov, bi bilo pa razvidno, da so to komunisti, ki so po napovedi Nemčije vojne proti Rusiji pribežali iz Štajerske in Koroške v "Provincia Lubiana." Tudi New York Times jih označuje kot komuniste, dostavlja pa, da se je Moskva izjavila, da jih ne pozna. V ljubljanskem Slovenscu čitamo o mnogih umorih duhovnikov in odličnih katoliških mož, o katerih pravi poročila, da so jih izvršili partizani. Tudi zastopniki jugoslovanske vlade v Londonu jih označujejo kot komuniste. Vse torej govori za to, da jih vza-

memo za nekeke komuniste.—Tudi je sumljivo, zakaj se ne združijo s četniki, da bi bili toliko močnejši in bi bila gerila vojna toliko močnejša in uspešnejša? Glede umorov duhovnikov in katoliških mož je jasno, da jih gotovo veliko sami fašisti ubijajo, umore pa naprtijo partizanom ali četnikom. Vendar pa je veliko teh umorov, o katerih je dokazano, da so jih izvršili "partizani." Ljubljanski škof je obsodil "partizance" in njih početje, zlasti pobijanje lastnih rojakov in to v teh tako težkih časih. Naj bodo pa, kar hočejo, že to je odločno proti njim, ker delajo spor med narodom v urah umiranja. Sedaj ni čas za nikako drugo delo kot ogvbojenje in rešitev naroda. Kdor tu krši slogo, je brez dvoma največji sovražnik naroda, pa naj se zavije še bolj v kako "narodnost" ali morda celo v "svobodno Slovenijo."

Čim dalje večji vpoklic v vojake

Vojaka stalno zahteva več mož in v prihodnjih mesecih bo draft (nabor) brezdvoma glavni činitelj, ki bo dajal občutiti ameriškim družinam, kaj pravzaprav pomenja vojna.

Racioniranje, določanje stalnih cen in postopno proglašanje razkošnin bo silil mnogo ljudi, da nekoliko spremenijo svoje vsakdanje navade, premeščenje pa mnogih milijonov civilistov iz civilnega življenja v vojaščino bo brezdvomno globlje vplivalo na družinske kroge Amerikancev.

Kakor drug za drugim gre v vojake obvezno ali prostovoljno, se približujemo cilju ameriških vojaških strategov — največji vojski, mornarici in zračni sili na svetu. Zaloga mož nabornega razreda A-1 je v nekaterih okrajih že izčrpana. Da oni naborni okrajji, ki nimajo več samcev na razpolago, ne bodo takoj vpoklicali može, ki imajo odvisne ljudi ali ki so poročeni, je Major General Lewis B. Hershey, ravnatelj naborne oblasti, zapovedal državnim nabornim oblastim, da tako porazdelijo državno kvoto vpoklicanih novincev, da pade večje breme kvote na one okraje, ki še imajo precej samcev na razpolago. Naročil je tudi okrajnim nabornim oblastim, naj dovršijo svojo klasifikacijo do 16. oktobra. Ko se to zgodi, bo vlada prvič doznala za natančno število razpoložljivih borilnih sil. Imela bo seznam vseh moških v starosti od 21. do 45. leta z ozirom na njihove razpoložljivosti za vojaško službo.

Kmalu bo vlada tudi znala, koliko mladeničev v starostih 18, 19 in 20 let je na razpolago za vojaško službo. Zakonske osnove so bile že predlagane v kongresu za vpoklic teh mladeničev. Dasi o teh predlogih se ne bo razpravljalo pred novembrskimi volitvami, je precej gotovo, da ti predlogi bodo sprejeti.

Vojaške oblasti smatrajo, da število moških v starosti med 18. in 45. letom znaša okroglo 28,000,000. Na podlagi dosedanjih zdravniških pregledov, ki so dosedaj potrdili tri do štiri milijone mož za vojaško službo, oblasti smatrajo, da more približno 18,000,000 mož odgovarjati zdravniškim zahtevam. V tem številu pa so tudi poročeni moški z otroci in izurjeni delavci, katerih delo je nujno potrebno za vojno industrijo. Vendarle so mnenja, da iz tega števila se more dobivati največje število mož za vojsko, mornarico in zračno silo, ki se za sedaj ceni na 11,000,000 mož. To maksimalno število se osnuje na pričakovanju, da bi vojna trajala dve ali tri leta dalje.

Da se doseže to maksimalno število, vojaške oblasti predvidevajo vpoklic vseh samcev brez odvisnih sorodnikov, ki so telesno sposobni in ne nujno potrebni za vojno industrijo. Vidijo

precejšnji vpoklic iz vrste onih, ki so sedaj klasificirani kot moški, imajoči drugovrstne odvisne sorodnike—starše, dede, brate in sestre—in iz vrste onih, ki so poročeni brez otrok. V teh klasifikacijah je nekoliko milijonov mož in ni pričakovati, da bodo poročeni može z otroci vpoklicani, dokler zgornje klasifikacije ne bodo izčrpane. Za časa, ko bo vojska pripravljena poročene može z otroci, bi morala imeti približno 9,000,000 v svojih vrstah. Treba pa bo eno leto in še več, predno bo toliko mož vpoklicanih, izvežanih in opremljenih.

Samci pa z odvisnimi ljudmi in poročeni može brez otrok utegnejo pa biti vpoklicani precej kmalu. V nekaterih okrajih, kjer je bila kvota samcev brez odvisnih ljudi že izčrpana, se je vpoklic že začel. Odkar je vlada začela plačevati podpore za odvisne ljudi, bo število mož, ki imajo odvisne ljudi, čim dalje naraslo med vojaki.

Lokalni draft boards bodo strožje preiskovali vse izjeme onih, ki so baje nujno potrebni za vojno delo. Ako dotičnik more biti nadomeščen po starejšem možu nad naborno starostjo ali po ženski, se more zgoditi, da bo dotičnik reklasificiran in postavljen v razred 1-A za takojšnji vpoklic v vojake.

Predno začne leto 1943, bo čimveč manj moških v civilnih oblekah in proti koncu leta 1943 bo malo družin brez kakega vojaka v borbi proti osišču.

Common Council—FLIS.

Izubljeni zlatnik

(Napisal Ch. P.)

Po prvi svetovni vojni se je vrnila mala skupina veteranov v svoje rojstno mesto nekje na Francoskem. Večina istih se je povspela do blagostanja z izjemo enega—Francoisa Lebeaua, ki je bil v vojni omamljen od strupenega plina, pa zato ni mogel dobiti stalnega dela, zato ga je v obče trla revščina. Bil je pa nase tako ponosen, da ni prosil nikake podpore od mesta, tako tudi ne od svojih prijateljev, ampak je bedo na tihem prenašal.

Vsako leto so domači veterani priredili skupen sestanek z večerjo. Nekoč so bili vsi veterani povabljeni k zelo bogatemu trgovcu Jules Grandinu. Po večerji je gostitelj gostom pokazal precej velik zlatnik, ki je bil vsled starosti in redkosti veliko vreden, oziroma neprecenljiv za lastnika. Vsak izmed navzočih veteranov ga je imel v rokah in ga občudoval, potem pa dal drugim na ogled. Med tem so pa navzoči namakal svoja grla z najboljšim vinom in uživali okusna jedila, nakar so končno na oni zlatnik popolnoma pozabili. Ko se je že bolj pozno na večer Grandin spomnil na svoj dragoceni zlatnik, je vprašal zanj, toda nikjer ga ni bilo, zginil je kakor kafa.

To je povzročilo med navzočimi veliko razburjenja in protestov. Končno je mestni sodnik svetoval, da naj se vsakega prišleče, v kar so vsi privolili z izjemo Lebeaua.

Njegovi tovarši so ga vsled tega z občudovanjem gledali, in Grandin je nanj sumljivo zavpil: "Torej se ti ustavljaš preiskavi?"

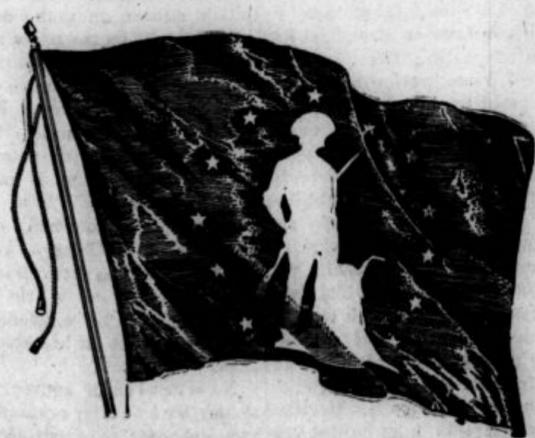
"Da," je Lebeau odgovoril. "Jaz tega ne morem dovoliti." "Ali veš, kaj lahko vsled tega sledi," mu je grozil lastnik zlatnika.

"Jaz ga nisem ukradel in jaz se tudi ne pustim preiskati," se je opravičeval Lebeau.

Nato so vsi navzoči po vrsti obrnili svoje žepce, in res, nihče ni imel pogrešanega zlatnika, kar je povzročilo še večji sum na ubogega Lebeaua.

Sodnik mu je lepo prigovarjal, naj se vda preiskavi, toda vse to ni nič pomagalo; Lebeau je vedno molčal. To je Grandin (Dalje na 5 strani)

SYMBOL OF PATRIOTISM

MINUTE MAN FLES HIGH.—This is the new Minute Man War Bond Flag, designed by the Treasury Department for firms and organizations which attain more than 90 percent participation in War Savings Bonds purchases by their employees or members through a systematic purchase plan. The Minute Man is embossed in white on a blue background, surrounded by thirteen stars, representing the Nation's thirteen founding States. When companies, labor unions, and other organizations top the 90 percent figure, they will receive a special Minute Man Certificate of Award signed by Secretary Morgenthau, the State Administrator, and the State Chairman of the War Savings Staff, the Treasury Department announced. This certificate entitles the recipient to fly the flag, which is being manufactured in various sizes and is sold by licensed suppliers at a nominal price.

GLASLO K. S. K. JEDNOTE

Official organ of and published by THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the interest of the Order. Issued every Wednesday. Office: 517 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. Phone: Henderson 3913.

Terms of subscription: For members yearly \$0.94, For nonmembers \$1.00, Foreign Countries \$3.00.

Rev. K. Zakrajšek: NAS REKORD JE ČIST

Mr. Elmer Davis, načelnik vladnega informacijskega urada je poklical v Washington k sebi zastopnike ameriških Slovencev, Srbov in Hrvatov v petek, 17. septembra. Sestanka se je udeležilo 19. jugoslovanskih zastopnikov.

Nas slovensko stališče je danes zelo težko, da mora vsak Slovenec doma, pa tudi mi tukaj, gledati samo s strahom v bodočnost. Kaj bo z nami po tej vojni? Vsi vemo! In ta seja je pokazala, da je med Srbi gibanje, ki je nam Slovencev zelo sovražno in nas noče več v Jugoslavijo.

Tudi vemo, da delajo Madžari in avstrijski Nemci na to, da se ustanovi v sredi Evrope nova državna tvorba "Podonavska federacija," v katero bi morali spadati Slovenci, da dobi morje.

Potem je tukaj vprašanje hrvatske države. In še več drugih zelo zapletenih in velikih težav, o katerih je bolje, da javno ne govorimo, vsaj za sedaj še ne.

Vemo tudi, da smo pri vsem delu za svojo bodočnost prepuščeni samim sebi. Sami pa kaj moremo? Koliko moremo?

V tako težkem našem položaju pa gre naravno vse naše upanje in zaupanje samo na Ameriko, na našega predsednika Roosevelta in na našo vladu, ki pripravljajo za mirovno konferenco ali bolje, za pravilno ureditev bodoče Evrope, da bo traja mir.

Zato smo hvaležni Mr. Zalarju, da je ravno to vprašanje sprožil, da smo lahko čuli iz najvažnejšega uradnega mesta naše vlade besede, ki so nas morale vse napolniti z novimi upi in novimi nadami.

Da, naša dolžnost je, da skrbimo vsi ameriški Slovenci za to, da naš rekord ostal tudi naprej "čist," da se bomo pokazali tudi mi v Ameriki, kakor narod doma, kot discipliniran narod, ki je moder in previden, ki se zaveda svoje slabosti, zato pa vsak korak dobro premislimo, predno ga naredimo, da si ne pokvarimo svojega "čistega rekorda" tam, kjer je tak čisti rekord največ vreden in bo lahko v usodnem trenutku dobil nam krepkih zagovornikov.

Pa še ena stvar je, ki je morala razveseliti vsakega Slovenca ob izjavi Mr. Burleya!

Kakor se je na tej konferenci pokazalo, gori med Srbi in Hrvati še močan genj medsebojnega ne samo nesporazuma, temveč celo sovraštva. To je žalostno dejstvo, ki mora v srce boleti vsakega Jugoslavana in vse Slovane, Slovence pa navdati s strahom.

Toda zastoj je, preprij je tukaj! Sovražstvo je tukaj! Kaj sedaj?

Potreben je posredovalec. Po mojem pojmovanju je pa največja naloga Slovencev, ravno naloga posrednika posrednika med Hrvati in Srbi. Teško bo to delo. Vendar naš "rekord je čist." Hrvate nam sicer marsikaj očitajo. Vendar to so malenkosti. Zaupanje naše vlade do nas Slovencev nas oспособuje za to veliko in prepotrebno nalogo.

In tudi s tega vidika je izjava Mr. Burleya važna in vesela. Slovenci, sedaj je pa na nas, da vse to poštujemo in svoj "čisti rekord" ohranimo, pa tudi izkoristimo zase in za svoje brate Srbe in Hrvate. Naša lastna bodočnost vse to od nas zahteva!

SPOMIN NA KONVENCIJO.

Piša Agustina Baraga, zapisničarica društva št. 156. Chisholm, Minn. — Ko sem prišla domov po tritedenskih počitnicah, mi še zmerom misli uhajajo nazaj v prijazne obraze, katere sem srečala na 20. konvenciji KSKJ.

Prva oseba, katero sem srečala je bil voditelj konvencije programa Mr. John Terselich, kateri nas je tako prijazno sprejel, da sem se počutila kakor doma.

Ko smo prišle do njegovega stanovanja ali bolj razločno rečeno, v njegovo trgovino, smo se pozdravili; on nas je podražil, kako daleč je naše stanovanje; po kratkem prekanjanju nam je povedal, da nam je preskrbel stanovanje prav blizu, to je komaj četrta bloka od cerkve sv. Stefana, za kar smo mu bile jako hvaležne, to je za mene in mojo sodelegatkinjo Mrs. Mary Kosmerl, obedve delegatkinji društva št. 156.

Moram omeniti, da Mr. Terselich je bil na razpolago vsem delegatom za vsa pojasnila. Lepa hvala Mr. Terselich za težko delo, katero vam je bilo naloženo in vse tako lepo izpeljano. Nikakor ne mislite, da prijaznost, katero smo uživali v Vaši bližini, ne bo nikdar pozabljena. Tudi njegovi hčerki se prav lepo zahvalim za delo, katerega je vršila in za telefon, katere je prenašala od svojih sorodnikov do mene. Bog nam vaj plača za Vaše delo in prijaznost.

V nedeljo zjutraj smo skupno korakali v cerkev sv. Stefana. Kako sem se tam počutila, je neizbrisno; sveta maša je bila peta, katero je daroval Father B. Hoge z leviti. Ko se je začela sv. maša, je zagrmelo iz kora petje, s katerim se je vse spremenilo; glasovi so bili kakor angelski in so segali v dno srca. Naš glavni predsednik brat John Germ je bil tudi pevec, zato vam ne bom razlagala vse podrobnosti, sami si morate misliti in predstavljati, da je moglo biti petje res lepo in tako petje smo slišali vsako jutro skozi celi teden, verniki smo imeli solzne oči od ginjenja.

Popoldne smo se peljali na piknik v Willow Springs. Tudi tukaj nas je velika sreča doletela Mr. John Kochevar je pred vsem povedal, da bo on vozil (Lozane) "Moja avtomobil bo vozil one ljudi, ki smo vsi iz enega kraja doma," on je mislil iz stare domovine. Kako srečni smo bili, da smo imeli takega voznika kakor je Mr. Kochevar. On razvedri vsakega človeka, kateri pride v njegovo bližino, on je dobro poznan v Chicagu kot trgovec ječmenovca ali pivč v Monarch Brewery. Takrat nisem še vedela, da je v sorodu z mojim pokojnim soprogom. Vendar je bil tako dober, kakor naš lastni brat. Hvala lepa!

Tudi naši sopotniki so bili jako prijazni. Mr. Lekšan iz Barbortona, on je vrlo poznan kot dober mož in agilen delavec za KSKJ. On je tudi tretji podpredsednik v glavnem uradu. Če enkrat obuješ s takim človekom, kakor je Mr. Lekšan, ga precej spoznaš, da je vesele narave in blaga duša.

Omenjeni dan na pikniku je bilo prav živahno. Vreme je bilo udobno za veselo razpoloženje, imeli smo veliko priložnost se spoznati eden drugega

in se mi zdi, da smo bili vsi dobre volje. Keglov prostor za piknike je jako pristojen.

V ponedeljek zjutraj se je začelo delo naše konvencije; začetek je bil z molitvijo in vsaka seja se je končala z molitvijo.

Glavni predsednik nam je naznanil, da naj vsa naša priročila damo imenovanim odborom, kateri so bili za to. Vsaki odbor je imel svojo sobo s številko označeno, torej ostali delegatom je bilo jako lahko, po takem poslovanju; 101 delegatov je bilo, ki nismo spadali v te odbore, ker odbori so bili po večini zmanjšani, ampak smo imeli priložnost, da se udeležujemo tistega razmotrivanja, ker smo bili jako zainteresirani in delo, katero se je vršilo v odborovih sobah.

Vsak delegat je lahko prinesel svoje predloge, samo je bila razlika, da nam ni bilo dovoljeno glasovati o sklepih. Ko sem bila navzoča pri odboru za prošnje, sem ustmeno pojašnila stanje naših dveh članic; takoj so mi šli na roke in obljubili, da bodo naredili, kar bo največ mogoče, zakar sem bila tudi uslišana. Tako sem šla od sobe do sobe in tisti čas je tako hitro potekel.

Tudi me ženske smo imele svojo sejo in ta seja je bila pravega duha. Ko smo bile vse navzoče, nam je sosestra Polutnik raztolmčila, da pripravni odbor želi, da bi se ženske organizirale in ustanovile patriotični odsek, kateri naj bi bil namenjen za dobrobit vsega človeštva po vsem svetu, posebno pa za naše fante-vojake.

Pomagalo bi se marsikaj — dopisoval v kraje, kjer so raztreseni naši sinovi. Vsaka prireditev, katero bo izšla iz tega odseka, bo v korist za naše fante-vojake. Ta predlog je bil sprejet, ker smo mislile, da bo to velik ponos za našo KSKJ. Ženske te velike Jednote bodo vršile dela usmiljenja in sicer brezplačno. Lahko bomo ponosne na delo, katero se je začelo na 20. konvenciji. Voditeljica tega odbora je izbrana iz Joliet, Mrs. Jean Tezak.

V ponedeljek popoldne smo obiskali Jednotin dom v Joliet, Ill. Imeli smo priložnost pregledati vse sobe in najmanjše kotičke tega poslopja v zgoritih in spodnjih prostorih. Ko smo prišli k vohodu doma, so nas čakali skvati-dečki, da nas prepeljejo naokrog. Toda naša družba je imela seboj našega glavnega odbornika brata Joseph Lekšana; takoj nas je vzel v oskrbo in prepeljal po vseh prostorih; njemu je znano po vsem posloju, za vse knjige in papirje, zato smo vse pregledali, kaj vse smo našli, si ne bi nikdar mislila. Vse v takem lepem redu, da si ne bi mogel človek predstavljati, dokler sam ne vidi. Ko sem zagledala velike knjige zložene zaporedoma, sem vprašala Mr. Lekšana, kaj bi mogla biti tista knjiga, on hitro vzame eno, ki bi mu bila skoro v roki omahnila in pokaže nam vezano knjigo samih Glasil KSKJ. Vsaka knjiga ima letnico, iz številke od leta do leta, tako najdeš vse v takem redu; seveda najprva pohvala gre našemu glavnemu tajniku, ker je vsako lepo uredil vsa leta njegovega uradovanja.

Ko smo vse pregledali, smo šli vrh poslopja ali na streho, od tam se vidi daleč naokrog po vsej okolici Joliet. Nato smo šli v slovensko cerkev k litanijam in blagoslovu.

Potem smo se vozili iz Joliet v Lemont, mimogredoč smo obiskali Bočkevo Papco iz Starega trga pri Ložu, sedaj omožena Papesh, živi na North Bluff St. v Jolietu, ona je sestra Mr. John Kochevarja kakor sem že omenila, da je bil naš voznik. Kako veselo svidenje nas je doletelo, ko smo se zopet videli po dolgih letih. Ko smo se vozili naprej proti Lemontu, je pokrajina jako lepa, ali kadar se pride pa na vrh v Lemontu proti cerkvi, je pa vse krasno za pogledat. Posebno v cerkvi se mi je zdelo, kakor bi bila na Brezjah na Gorenjskem. Še se spominjam, ko sem bila mlada dekle. Okoli pa livade, vse tako lepo, umetno narejeno jezero, na sredi mala cerkvica; vse te spominja makor Blejsko jezero. Seveda to umno delo so naredili bratje franciškani. Od tam malo na desno je grota in kapela Lurške Matere Božje. Kako vse umetno izdelano, iz male visočine narejena iš kamna izvira voda; ko človek poklekne pred podobo Marijino, nehoti se mi vzbudilo v srcu, kakor v starem kraju na Marijini Božji poti. Ne morem povedati in niti nisem imela pojma, da se človek počuti kakor, da bo vsaka prošnja uslišana, katere jih imamo matere mnogo, posebno sedaj v svetovni vojni, ko imamo sinove razkropljene po cellem svetu.

smo šli v slovensko cerkev k litanijam in blagoslovu.

Potem smo se vozili iz Joliet v Lemont, mimogredoč smo obiskali Bočkevo Papco iz Starega trga pri Ložu, sedaj omožena Papesh, živi na North Bluff St. v Jolietu, ona je sestra Mr. John Kochevarja kakor sem že omenila, da je bil naš voznik. Kako veselo svidenje nas je doletelo, ko smo se zopet videli po dolgih letih.

Ko smo se vozili naprej proti Lemontu, je pokrajina jako lepa, ali kadar se pride pa na vrh v Lemontu proti cerkvi, je pa vse krasno za pogledat. Posebno v cerkvi se mi je zdelo, kakor bi bila na Brezjah na Gorenjskem. Še se spominjam, ko sem bila mlada dekle. Okoli pa livade, vse tako lepo, umetno narejeno jezero, na sredi mala cerkvica; vse te spominja makor Blejsko jezero. Seveda to umno delo so naredili bratje franciškani. Od tam malo na desno je grota in kapela Lurške Matere Božje. Kako vse umetno izdelano, iz male visočine narejena iš kamna izvira voda; ko človek poklekne pred podobo Marijino, nehoti se mi vzbudilo v srcu, kakor v starem kraju na Marijini Božji poti. Ne morem povedati in niti nisem imela pojma, da se človek počuti kakor, da bo vsaka prošnja uslišana, katere jih imamo matere mnogo, posebno sedaj v svetovni vojni, ko imamo sinove razkropljene po cellem svetu.

Ko smo zapustile to Marijino podobo, smo se podale po ozkem hodniku, kateri je vodil do postaj ali Križevega pota. Ko smo prišle do prve postaje, je sestra Theresa Zdehar iz Euclida, O., vprašala nas ostale, ako bi naglas molile pri vsaki postaji, nakar smo bile vse zadovoljne. Zopet sem se spomnila, ko smo šli v procesiji na Križno goro pri Ložu in molili na glas križev pot. Te postaje v Lemontu so male in umetno izdelane iz malega kamna, kar mi je bilo znano, da so redovne sestere same pomagale pri takem težkem delu. Tudi to bom za vedno v spominu ohranila.

(Konec prihodnjic)

PRIZNANJE MINULI KONVENCIJI KSKJ

Duluth, Minn. — Kar sem zdaj pisal o mojem zaželjenem potovanju na 20. konvencijo KSKJ v Chicagu, Ill., bil sem tudi na grobu, oziroma ob grobnici našega prvega ameriškega-slovenskega škofa in prvaka naših misijonarjev Barage in tudi drugje nekod v Wisconsin. Prav zanimivo in veselo je bilo čitati obširen-zapisnik minule konvencije KSKJ, posebno pa konec, o volitvi odbora za bodoča štiri leta, saj je bil z malo izjemo ves stari odbor zopet izbran in sicer soglasno izvoljen! To vse kaže, da smo se poamerikanizirali, ne pa kot prejšnja leta klubovali na glavnih zborovanjih: "Jaz hočem biti v odboru za vsako ceno," itd., pa se je na tan način tratilo dragoceni čas in Jednotin denar, določen vdovam in sirotam, ter bolnim sobratom in sestram te organizacije. Vsak dobi Jednotar se ne poteguje za tako čast, pač pa le za korist organizacije. To je lepo pokazal na tej konvenciji delegat Banich iz Chicaga, ko je pri nominaciji za direktorja atletike isto odklonil v prid brata Zorca, ki je bil soglasno zopet izvoljen, to je bratstvo na pravi podlagi!

Na številnih konvencijah raznih bratskih organizacij sem opazoval take vsiljače, ki so hrenepeli le po časti in dobičku, zato so se potegovali za izvolitev za napredek organizacije jim je bila pa deveta briga. Ni moj namen koga kritizirati, povedal sem le svoje mnenje kot opazovalec številnih minulih konvencij. Pri KSKJ je sedaj lep način glavnega zborovanja po modernem vzorcu ameriških organizacij, kar je pravilno in s tem se veliko prihrani Jednoti.

S pozdravom, Matija Pogorelec.

KDO JE KRIV?

Piša Rev. J. J. Oman. Dragi katoliški stariši! Ne v prvem in tudi ne v naslednjih spisih nimam namena vsot krivdo nevbogljivosti otrok zvrčati na vas. Prav zelo kvarijo uspeh pri vzgoji slabi zgledi današnjega poganskega sveta. materializem, ki obrača vsot pozornost samo na točasno življenje, torej samo na telo. To pa rodi sebičnost, človek pi-stane požrešen, pohlepen, brez-obziren in neusmiljen.

Ali ste že kdaj dajali prašičem jesti? Kot otrok sem rad hodil z materjo, ko je nesla svinjam jesti. Ta večje in močnejše so skočile in se vstopile po dolgem v korito, da so na ta način zabranjevale slabejšim do hrane. Mati so pa vzeli palico in so vsekali vsakega požrešne-za prav čvrsto za uho, da je zavilil in odskočil, kot bi ga vrgla elektrika v stran.

Precej takih lastnosti imajo dandanes Hitler, Mussolini in Hirohito. Radi bi gospodarili čez ves svet, ne glede na to, koliko trpijo pri tem drugi narodi. Tako se je do pred kratkim obnašal tudi kapital v Ameriki, ki je hotel vse zase, nič za delavca, kateri mu je pomagal priti do milijonov. Tako delajo slabo vzgojeni otroci, kateri vidijo le sebe in ne pomislijo, da so dolžni svojim starišem več, kot jim bodo mogli kedaj poplačati z ubogljivostjo, z ljubeznijo in z materialno podporo, ako jo stariši potrebujejo.

Logo of K.S.K. JEDNOTA with text: Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila, 1894. Inskriptirana v Jolietu, Ill. dne 23. januarja, 1928. GLAVNI URAD: 517 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanje gl. tajnika: 9442. Od ustanovitve do 31. avgusta, 1942 znaša skupna izplačana podpora \$8,432,110. Solventnost 127,34%.

GLAVNI ODBORNIKI: EASTERN PRESIDENT: FRANK OPEKA, NORTH CHICAGO, ILL. Glavni predsednik: JOHN GERM, 517 St. Clair St., Cleveland, Ohio. Prvi podpredsednik: JOHN KEPRAN, 3725 W. 19th St., Chicago, Ill. Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKŠAN, 196 - 32nd St., W., Barborton, O. Četrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 297, Mt. View, Minn. Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1128 Dillingham Ave., Shobogan, Wisconsin. Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4575 Pearl St., Denver, Colo. Glavni tajnik: JOSEF KALAR, 561 N. Chicago St., Joliet, Ill. Pomočni tajnik: LOUIS ŽRZEMEKAR, 561 N. Chicago St., Joliet, Ill. Glavni blaginik: MATT F. SLANA, 561 N. Chicago St., Joliet, Ill. Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 438 N. Chicago St., Joliet, Ill. Vrhovni sodnik: DR. M. F. OMAN, 9411 St. Clair Ave., Cleveland, O. NADZORNI ODBOR: Predsednik: GEORGE J. BRINOR, 715 Jones St., Wrethet, Minn. I. nadzornik: MARY E. POLATNIK, 1711 E. 96th St., Lorain, O. II. nadzornik: FRANK LOKAR, 1333 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa. III. nadzornik: JOHN PEDDITZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O. IV. nadzornik: MARY HOEHEVA, 21241 Miller Ave., Cleveland, O. FINANČNI ODBOR: FRANK J. GOSPODARIO, 300 Ruby St., Joliet, Ill. MARTIN ŠRUKLE, 511 Avenue A, Wrethet, Minn. RUDOLPH O. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkingsburg, Pa. POROTNI ODBOR: JOHN A. DECHMAN, 1152 Janey St., Pittsburgh, Pa. AGNES GORIŠEK, 5336 Butler St., Pittsburgh, Pa. JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo. JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis. WILLIAM F. KOMPARE, 2206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill. UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA: IVAN ZUPAN, 5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. VOĐJA ATLETIKE: JOSEPH ZORC, 1945 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Vas pisma in denarne darove, tikajobe se Jednoti, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSEPA ZALARJA, 561 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, družbene vesti, razna namazila, oglašje in naročnino pa na GLASLO K. S. K. JEDNOTE, 517 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

bo dobro na zemlji," ali zapustiti otroke dobro preskrbljene s premoženjem in vzgojen v materialnem duhu, kateri ne pozna hvaležnosti, ne do Boga in ne do staršev. Hvalažen otrok je staršem veselje in sreča v njih onemoglih letih.

Pri vzgoji morata seveda oče in mati delati in držati skupaj. Kar eden ukaže, to morda tudi drugi potrditi. Tukaj pa prav pogosto matere grešijo. Mati, ki na skrivnem podira očetove ukaze, je zelo hitro kaznovana. Naj vam navedem resnično zgodbo, ki ja s no potrjuje to mojo trditve.

Pred kakimi osmimi leti je bilo. Ob jezeru Mille Lac v srednji Minnesoti je stanovala družina, ki je imela doraščajočo hčerko. V nedeljo popoldne so prišli nekateri fantje in dekleta skupaj in so si za zabavo tisto popoldne omislili veslanje po jezeru. Oče omenjene hčerke je videl nevarnost v tem in zato prepovedal hčerki iti v čoln. Mati pa, ko je oče odšel z doma, ji je dovolila, misleča najbrže: "Saj ta stari ne bo vedel, da je šla na jezero." Kolikokrat storijo to in si s tem same pokvarijo disciplino v družini.

Fantje in dekleta so se vkrkali na čoln in odveslali precej daleč od kraja. Jezero Mille Lac je namreč velikansko in valovi, ki jih vzdigne vihar, niso majhni. Družba se je prijetno zabavala in petje in smeh se je razlegal daleč po vodi. Naenkrat pa potegne vihar, pravi mu "Squall." Čoln se zazvil, fantje slutijo nevarnost, zato potegnejo z vso močjo za vesla, obrnejo ladjo v smer, da bi rezala valove, kajti to je edina rešitev. Toda kdor je skušil v viharju držati čoln valovom nasproti, ve, da to ni lahko. Tako se je tudi njih čoln zasukal, pribesni peneč se val, vzdigne ladjo in jo povezne ter zvrne vseh pet mladih ljudi v vodo. Nekaj gledalcev z obrežja je opazilo nesrečo. Par krepkih mož je skočilo v bližnji čoln in takoj odrinilo na pomoč. Toda, ko so z največjo težavo priveslali v bližino poveznega čolna, ni bilo niti enega izmed petih več na površju. Čez nekaj dni so potegnili pet trupel mladih ljudi iz vode. Lahko si mislite naslednje dni in roči te matere.

To nesrečo sem vam opisal za nekaj. Večkrat se zgodi in tega ne morete tajiti, matere, da se ve tako ravna, kakor se je zgoraj omenjena mati, da na skrivnem otrokom dovoljuje. (Dalje na 5 strani)

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec avgust, 1942

Financial Report of K. S. K. J. for August, 1942

DOHODKI - Income

IZPLAČILA - Disbursements

Table with columns for Dr. št., Lodge No., and various income categories like Dohodki, Prispevki, etc.

Summary table for August 1942 with columns for Dr. št., St. čl., and various financial figures.

Table titled 'Preostanek 1. avgusta 1942' showing pre- and post-conditions for August 1st, 1942.

Table titled 'FINANČNO POROČILO MLADINSKEGA ODDELKA ZA MESEEC AVGUST, 1942' showing youth department financials.

Table titled 'Dohodki' showing income details for the youth department.

Table titled 'IZPLAČILA' showing disbursements for the youth department.

IZGUBLJEN ZLATNIK

(Nadaljevanje s 3 strani)
na tako razkačilo, da je vstal in odšel jezen iz svoje sobe brez slovesa pustivši goste pri mizi.

Čez nekaj let zatem, ko je postal ta slučaj za legendaren, je Grandin dal popraviti svojo hišo. Neki delavec je med tem našel pogrešani zlatnik, ki se zarijal ali skrival v špranjo lesenih tal one sobe, kjer se je pred toliko leti nazaj vršila slavnostna večerja veteranov.

Že precej postarani in revni Lebeau je zrl Grandinu jasno v oči ter mu odgovoril: "Zato ne, ker sem bil tat, toda ne zlatnika... Moja družina ni imela že več tednov dovolj jesti, zato sem si med pogovori isti večer z bogato obložene mize skrivoma napolnil svoje žepce z jedili in jih nesel domov mojim lačnim otrokom."

KDO JE KRIV?

(Nadaljevanje s 4 strani)
jete to, kar oče ne dovoli. Mati nesrečne utopljene deklice ni grešila zato, ker je hčerki dovolila v coln. To samo na sebi ni nič hudega. Grešila je s tem, ker očeta, oziroma svoje-moža ni podpirala v njegovi želji. Torej mati, če se tudi ne strinjaš s tem, kar oče ukaže otrokom, dokler se ne gre za važen princip, ne delaj zoper očetov ukaz.

Pred kratkim sem bral, kako se je 14-letna deklica pritoževala, da ji mati ne pusti zvečer ven z njenim "boy friend," (po domače ljubčkom). Videl sem tudi v listu, kako iščejo v Chicagu 14-letno "ženo," ki je odšla pred nekaj tedni na obisk k svojemu možu, ki je pri vojakih, in od takrat naprej ni čul nihče več o njej in tudi do svojih nihče ni prišla. Čital sem, kako je nedavno tega neki fanta iz višje šole ustrelil svojo "izvoljenko," ker se je bal, da mu jo morda kdo drugi prevzame. Ustrelil jo je v gledališču. Pa nam ni treba hoditi nikamor. Doma vidimo, kako ima že skoraj vsaka 15-letna deklica

avojega "steady" (fanta, s katerim redno hodi večkrat na teden ven na ples in v gledališča in Bog ve kam še). In kadar je enkrat "steady," potem si dovolijo vse. Povejte mi, starši, ali je to dobro? Povejte mi, če ni resnica, da s tem postanejo otroci svojeglavni, čemerni in neubogljivi ter brezbrizni v verskih resnicah. Molitev in sv. zakramenti jim niso ljubi, za dom in za starše se malo brigajo in vse noči hočejo biti skupaj, ali v gledališču, ali na plesu, ali pa kje v avtomobilu na samem. Povejte mi vendar, čemu naj ima 15-letno dekle že "svoje" fanta?!

Boste tukaj morda rekli: "Saj jim branim, pa me ne poslušajo." Seveda vsa sedaj ne poslušajo, ker ste bili sprva tako nespametni, da ste bili še morda pomiseln, ko se je premlada deklica začela shajati s fantom noč za nočjo in ostajati zunaj, večkrat do ranega jutra. Ali je potreba, da so mlada dekleta od 14. pa do 17. leta že skoraj vse sparjena, ko vendar na mojih letih ni misliti? Kadar je dekle enkrat v letih za možitev, to se pravi, kadar je preko 18. leta, tedaj naj ima svojega "steady," če je fant pometen in še tedaj je treba otrokom dati mero do kdaj smeš biti odzunaj in v kakšnih okoliščinah. Vsa ta nespametna ideja, da morajo že v neznanih letih biti naši otroci sparjeni, prihaja največ iz naših poganskih nazorov, kjer se smatra človeka za žival in nič drugega. Boga ni, duše ni, večnosti ni, pekla ni... torej je vse dovoljeno. Človek naj se telesno nasiti, predno pogine. Pa četudi vpoštevajo samo točasno življenje, niti zato ni taka vzgoja prava, jih niti za ta svet ne dela srečne. Če bi bili srečni, bi ne bilo toliko samomorov med mladino. Teden za tednom beremo, kako si jemljejo življenje v letih ko bi vendar morali biti vsi polni živahnosti in pravega, nedolžnega veselja. Vse to je posledica vzgoje, ki gleda samo v časno, vi starši pa morate misliti tudi na večnost in pripraviti vaše otroke za oboje.

S tem pa ni rečeno, da mladina ne sme imeti svoje primerne zabave. Tudi ne mislim trditi, da deklica in dečki iz višje šole ne smejo biti skupaj. Smejo, toda pod nadzorstvom in NE in še enkrat NE po cele noči SAMI, po cele noči do ranega jutra po plesih, v avtomobilih, vedno z enim in istim, kot da ima biti že jutri poroka.

Nekateri starši se tudi prav malo brigajo, s kom se njihovi otroci pečajo. V Ameriki smo pomešani z drugoverci. In če je eden druge vere, je lahko še tako dober, v družbi to ne bo dobro, ako pride do poroke z drugovercem, ker protestanti katoliških običajev ne poznajo in večkrat tudi nečje poznati. Če so pri tem nekatere izjeme, so to le izjeme in nič drugega. Je pa resnica že od nekdaj, da jabolka v tujem vrtu izgledajo veliko boljše in sladkejša, kot pa ona na domačem vrtu. Tudi ne smete misliti, starši, da vaši sinovi in hčere niso taki in jim torej lahko vse zaupate. Človek je človek, otrok je otrok, brez izjeme vsi otroci, zlasti v mlajših letih potrebujejo čuječnosti od strani staršev. Neizkušeni so. Sveta ne poznajo. Vi ga poznate. Zato varujte vaše otroke zlasti v letih, ko se začnejo prebujati in se zanimati za drugi spol. Pred vami naj se zabavajo, pred vami naj se zabavajo, pa naj bo to moderno ali pa ne. Pravilno je tako, koristno je tako, dobro za vas in za vaše otroke je tako. In nobenega parjenja ne pustite, dokler dekle ni v letih za možitev. Vedite, da je vaši 15-letni Špelič toliko treba "steady" kot vam pozimi sončnika.

Se pridem, pa če me "lajkate" ali pa ne.

PETER PAVEL GLAVAR

LANŠPREŠKI GOSPOD

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal dr. Ivan Pregelj

"Molči, mi, ti jezik zlodjev," se je šudil mož. "Naš gospod so pošteni, da sam sveti Peter v nebesih ni bolj."

"Ali sem rekla, da ni pošten?" je ugovarjal ženski glas. "To povej, zakaj so ga položili na njegov prag."

"Coprnica," je viknil mož. Ženski glas ni odgovoril. Mlada mati v grmovju se je oddahnala. Zdaj ji je odleglo. Vedela je, da so otroka našli. Ko pa je pomislila, kako se ji je primerilo, da je otroka odložila prav na župnikov prag, se je lahko miselno nasmehnila in mislila:

"Saj ga nisem nalašč. Je že Bog tako hotel. Ubogi moj črvček, mu bo morda zato bolje na svetu."

"Pa saj ne bo vedno pri tujih ljudeh. Zdaj bom šla spet v službo, hranila bom, bogata bom. Seveda, ženiti se ne bom mogla kar tako. Nič ne de. Toliko bom imela, da se vrnem v Komendo in vzamem sina k sebi."

Se je ugibala o bodočnosti. Potem je začutila lakoto in je razvezala ruto, kjer je hranila denar. Nato je odločila:

"Čez Kamnik grem, kakor na božjo pot k svetemu Primožu, da me kdo sumil ne bo."

Dvignila se je okrepcana in pomirjena. Zelja po jedi in pijači jo je obšla živeje. Previdno je hodila po nenaseljenih potih proti Kamniku. Misel, da je otrok pri ljudeh in da ga župnik ne bo zapustil, jo je vse bolj krepila, da ni že skoro čutila več niti sence one žalosti, ki jo je bila prevzela po noči. V topi lahko miselnosti, svoje mlade krvi, ki jo je bilo spridilo udobno življenje v gospodskih službah, je okrevala prečudno hitro. Skoro bi se bila smejala.

Proti večeru je prišla v Kamnik. Stopila je v krčmo. Imela je denar, ki ga ji je bila dala teta v Ljubljani na pot, ko jo je vrgel na cesto njen mož, ljubljanski barič. Gostilničarka ji je postregla in spraševala:

"Na božjo pot?"

"Na božjo pot k svetemu Primožu, zdravja prosit možu, ki boleha že leto in dan."

"Joj ti meni, ali je še mlad?"

"Star je. Petdeset let ima."

"Rada ga imaš, da mu greš zdravja prosit. Mlada si, vdovo bi te marsikateri vzel, če ti umrje. Še mlad bi te vzel."

"Morda bi me vzel!"

Smejali sta se. Vstopil je mlad voznik in prisedel in se je zvečerilo. Žena, ki je rekla, da gre romat za moža, je bila še veselejša in je z iskrimi očmi pogledovala vozniku v lice.

"Kaj boš pri svetem Primožu," je govoril, "tudi Mati božja na šmarni gori nekaj more. Lej, zavozim te do Ljubljane. Noč je lepa, boš videla, kako to grejo moji konji."

Mlada žena se mu je nasmehnila. Obšla jo je misel na onadva, ki ju je videla po noči voziti se iz Mengša.

"Spodobi se ne," je rekla mehko.

"Pa se," je odvrnil, stegnil roko po njeni in vprašal:

"Kako ti je ime?"

"Meni?" je vprašala zmedeno za hip in rekla:

"Pa mi reci Katrica."

"Katica," je stisnil voznik njeno roko. "Popelješ se z menoj..."

Ko je sedla z mladim voznikom na voz in se odpeljala, je zamrmrala krčmarica zanjo:

"Na božjo pot ne gre in moža nima in še lagala se je..."

II. Najdenček

Sempeterski župnik Rogelj je bil vstal, se prekrizal in segel z rokami v vodo, da bi se umil. Pri tem se je župnik nehote moral zasmejati. Spomnil se je svojih sanj.

"Beštja, ali je to komu podobno, da sanjam take norčavosti? Pa da sem bil Abraham, ti, moj ljubi Bog, oča Abraham, in mi je bila v šotoru priletla Sara in je sam Gospod k meni namenil poslanca svojega, rekoč: Glej, sina boš dobil. Ne, od Boga jih nisem sanjal teh sanj; iz hudiča norčavega pač, iz hudiča."

Župnik si je vrgel pri zadnji misli besedi vode v obraz in ga je zaskelilo in se je domislil svoje boleznij v očeh, ki mu je že tretje leto trdovratno nagajala. Zaradi očesne boleznij se je bil odrekel oskrbništvu viteške komende, ki mu je neslo prej letnih 40 dobrih goldinarjev. Ob občutju bolečine v očeh je župnik pozabil jutranjo vedrost iz sanj, in je vzdihnil vdano in pokorno:

"Nočem mrmrati, Gospod! Sprejel bom, kar pošlješ. Če boš dopustil, da oslepim, sprejel bom vdano. Naj bo za grehe, za napuh in lakomnost, ki smo je vsi polni, jaz in moje ovce in še celo patron moj, žlahtni vitez Peter Jakob. Kakor je božja volja, naj pa bo, sprejel bom vdano. Gospod Bog, moja luč, moja moč!" Tako je pomislil in premagal slabost mesa in je spet mislil na sanje svoje. Z vedrim nasmehom je iskal brevirja in je mrmral:

"Sprejemam že, sem rekel. Pa Izaka, Gospod Bog, Izaka bi težko. Izaka mi nikar ne pošiljaj, že zaradi ljudi ne in jezikov, ki duhovnika božjega najhujše oberejo in obrečejo."

Našel je brevir in stopil k oknu. Odprl je okno in potegnil s slastjo vase jutranjega zraka. Nato je mrmral:

"Lej, še je ozračje polno dima od sinočnjih kresov. So spet noreli stari in mladi po stari poganski navadi in skakali čez polena. Sem res radoveden, koliko bo zato nevest in če je katera, ki bo nerada zibala. Neumni in vražasti ljudje! Če dekle ognja ne preskoči, da bi že morala posili zibati! Prav privoščil bi jim, če bi greh ne bilo. Pa so že take ženske, da same iščejo priložnosti in jih zvodi zlomek po klafrski pesmi, medenem darilu in židnem traku, ti meni Bog pomagaj, in da vse čenče raje slišijo in vse norčije verujejo, le duhovnikove besede ne." — Sredi teh misli je zaklical skozi okno:

"Hej, Jeras, že na nogah?"

Župnikov faran Jeras je vljučno pozdravil z brega gori.

"Kakor je prav, gospod, pa eno dobro jutro želim."

Duhovnik je rekel domače:

"Za silo bi še mene najel. Ne vem, če boš spravil suho. Si zamudil pravo vreme. Lej, kako je nebo podgorelo."

"Naj bo, kar Bog da," je dejal kmet. "Tako je včasih, kadar bolezen pošlje."

"Saj je menda Meta vendar že boljša?"

"Je, hvala Bogu. Žalost po otroku ji je še na sru." —

"Kaj bo žalosta," je vzkliknil župnik. "Boga naj hvali. Boljše dote mu ni mogla dati od te, da je šel gorak v nebesa."

"Ne boste dopovedali ženi. Vse so enake," je odvrnil kmet. Duhovnik je za hip umolknil, potem je vprašal:

"Kaj pa čebele? Ali dobro kažejo?"

"Bo, kar bo. Kdo bo zdaj sodil? Prav malo vem."

"Jaz pa vem. Boš videl, da je

moja reja dobra." "Poskušnja bo povedala," je odvrnil kmet.

"Vedno svojo ženo," se je tedaj razgrel župnik, "tak si kot ste vsi. Če ni po starem, pa ne marate. Zato pa je tako, da jeseeni nimate ne sadja, ne ajde, ne orehrov, ne medu, kvečemu nekaj veder motnega, mošta — feji! Tepci ste."

"Gospod," je dejal kmet rahlo užaljeno, "saj Vas rad poslušam, pa zdaj se mi mudi. Ne zamerite."

"Kaj bom zameril," je dejal spet dobrohotno župnik. "Le pojdi, pošljem hlapca, da ti bo pomagal, ali pa deklo, da bo trosila."

"To bi mi pa res ustregli."

"Da ne boš mrmral, češ, da sem te zadržal. Srečo!"

"Srečno!"

Župnik je gledal nekaj hipov molče za kmetom, ki odhajal na košnjo, nato je zaklical za njim:

"Ti, Jeras! Kamilice so pa tudi za nič za moje oči. Zdaj vidiš, da nič ne veš."

Kmet ni odgovoril. Župnik je mrmraje odprl brevir, "se prekrizal ter pokleknil pred razpeleto na klečalnik in je menil bridko: "Zdaj vidiš, Kržžani, kaj sem! Kmet sem, čebelar in čenča in v prvi jutranji uri in šele potem mislim na Te in Tvojo sveto službo. Usmiljenje imej, Gospod, z menoj!"

Pogledil je glavo v roke in molil. Potem je vstal in hodeč po sobi molil polglasno iz brevirja. Nekajkrat je posluhnil zagonetnim glasovom, ki jih je bilo čuti in mislil pri sebi:

"Ali je mlado pse ali pa je otrok! Kdo neki mi pestuje okoli hiše?"

Šel je nevoljen in zaprl okno. Potem je domolil in odprl knjigo, kamor je zapisoval maše in je mrmral:

"Za Kocjana ni, za Uršo bo danes, Bog ji daj mir."

Šel je iz spalnice in po stopnicah v pritičje ter stopil v kuhinjo, ki je prijetno dišala po mleku in masti. Hlapec in dekla sta sedela za mizo in zajemala iz velike skleda. Ko je župnik vstopil, sta se dvignila in voščila dobro jutro. Pri ognjišču je stala župnikova sestra, ki se je naglo obrnila in dejala rezko: "Tri kure so preč. Pa v eni sami noči."

"Lisica ni," je menil hlapec.

"Ni ne," je rekla dekla.

"Če ni lisica je pa dehor," je viknila kuharica. "Tri kure so preč. To je, kadar ima človek take posle."

"No, no, no," je dejal pomirje-

valno župnik. "Kar je, je. Krivni tu nihče. Bomo videli, kako si bomo pomagali, da vnaprej ne bo take morije."

Stopil je iz kuhinje na dvorišče; hlapec, dekla in sestra kuharica so šli za njim.

"Tu se je splazila notri," je kazal hlapec v zidni luknji. "Samo en močan skopec je treba, pa bo mir."

"Bomo kupili skopec," je rekel župnik. V cerkvi je pozvonilo k maši. Takrat je rekla rekla:

"Bog nas varuj, kje pa joče nekakov otrok?"

Ženi sta posluhnila.

"Bog ve, da joče," je rekla župnikova sestra.

"Le iščite ga, če ga najdete," je menil rahlo zbadljivo župnik, "saj to je vajin posel, ne pa moj..."

Šel je skozi vežo proti vratom, ki so držala k cerkvi in mu je hipoma zopet prišlo v spomin, kako neumno je sanjal po noči. Zdaj je odpahnil vrata in odprl. Na stopnici pred njim je ležalo dete vse zaripló v obraz od joka.

(Dalje prihodnjilj.)

POŽIGANJE SLOV. VASI

(Nadaljevanje s 1 strani)

3. — Dne 16. ali 17. decembra 1941. v Nemenu, 5 hiš.

4. — Dne 24. dec. 1941.: Ostrešnikova hiša.

5. — V mesecu decembru neko hišo v okolici Škofje Loke.

6. — V letu 1942. izletniške in planinske kočice na pobočju Stola v Radovljiškem okraju in Storžiča v Kranjskem okraju.

Razne prireditve Jednotinskih društev

10. oktobra: Društvo Marije Pomoč Kristjanov št. 165, West Allis, Wis., priredi domačo zabavo v Kraljevi dvorani.

25. oktobra: Društvo sv. Petra in Pavla, št. 64, Etna, Pa., bude obnašalo 40-godišnjico u Hrvatskom domu, 110 Bridge St., Etna, Pa.

24. novembra: Društvo Marije Čistega Spočetja, št. 81, Pittsburgh, Pa., 45-letnica obstoja in blagoslovitev bandera. Program v Slovenskem domu na 57. cesti.

Ostala društva, ki imajo te sezono tudi kakšno prireditev na programu, naj nam izvolijo naznaniti. — Uredništvo.

Ali imate že kakega novega kandidata za prihodnjo sezono? Pristopajte h K. S. K. Jednoti!

REV. C. GOSAR UMRL

(Nadaljevanje s 1 strani)

Pokojni Ciril se je odločil za službo pri železnici Pacific Trunk line, po nekaj letih pa je sprejel službo bančnega uradnika v Liberty Bank, Buffalo, N. Y. Pa v vseh teh letih je imel pred očmi poklic za duhovniški stan. Pridno je delal in varčeval, da bi si prihranil za študiranje. Že v zreli dobi 35 let se mu je izpolnila njegova želja, da je zopet nastopil svoje študije, katere je z izvrstnim uspehom dokončal v kolegiju St. Bonaventure, N. Y. Kakor je vse svoje življenje živel v skromnih razmerah, tako si je želel tudi kot duhovnik posvetiti svoje delovanje siromašnemu ljudstvu.

Ta njegova želja se mu je v polni meri izpolnila. Par tednov po njegovi prvi sv. maši, 27. decembra, 1931 je bil nastavljen zaporedoma na treh kaplanijah mesta Kansas City, Mo. Po treh letih je dobil službo župnika v samotni farmarski naselbini Cedron, Mo. Vsa fara je štela 37 družin. Celoletni dohodki so znašali ne čisto \$50. Bil je pa nad vse srečen, ko je videl, kako so mu ljudje vdani. Ko je po šestih letih bil prestavljen na boljšo župnijo, se je le s težkim srcem ločil od dobrih faranov.

Samo dve leti mu je bilo usojeno delovati na novi župniji. Nenadna smrt ga je pobrala, ko je imel vse polno načrtov za delo za svojo faro. Dne 11. septembra se je nenadoma raznesla žalostna vest, da je umrl goreč in svetniški župnik Marije Snežne v Missouri.

Vse svoje življenje je hotel biti nepoznan svetu, posvetil je svoje življenje delu za neumrjoče duše in svojemu lastnemu posvečenju. Zato so mu pa izkazali vredno priznanje z veličastnem pogrebom, katerega so mu priredili. Po cerkvenih ob-

PRIPOROČILO
Članstvu naše Jednote in ostalim rojakom se priporočam za izdelovanje notarskih izjav in potrdilo v slovenskem ter v angleškem jeziku; tako tudi za informacije glede dohodninskega davka (Income Tax). V takih zadevah obrnite se na:
JOSEPH ZORC
1045 Wadsworth Ave.
North Chicago, Ill.
Telefon: N. C. 564
(Adv. No. 38-41)

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5.000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge.
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. Henderson 5678
Cleveland, Ohio

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo po pošti
Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

redih je bilo njegovo telo prepeljano in položeno k večnemu počitku na pokopališče sv. Andreja v Tipton, Mo., kakor je bila pokojnikova želja.

Pokojnega gospoda Gosarja delovanje je bilo izključno med tujim narodom, pa pri vsem tem je bil zaveden Slovenec, ki se je živo zanimal za usodo svojega naroda. V njegovi knjižnici je bilo lepo število slovenski knjig razne vsebine.

Ameriška Slovenija žaluje nad preranim grobom enega svojih plemenitih in vernih sinov. Od znane Gosarjeve družine pokojnika prežilja osamljena sestra Vida Gosarjeva, ki je zadnjih 24 let oskrbnica hiše pri župniku fare sv. Križa v Bridgeport, Conn.

Blagemu pokojniku želimo sladke počitek po njegovem napornem in trudapolnem življenju.

BUY U. S. DEFENSE BONDS!

Ali ste Vi

točno o vsem informirani, kot o novih zakonih, o tem in onem in o vseh dogodkih v svetu—Če niste, gre marsikaj mimo vas, kar bi morali vedeti in o čemer bi morali biti poučeni. Vse to vam nudi slovenski dnevnik

'Amerikanski Slovenec'

1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Naročite si ga in potujte z njegovo tiskano besedo po svetu in poučujte se o raznih dogodkih v svetu.

Stane letno samo \$6; polletno \$3; za Kanado in Chicago \$7 letno in za pol leta \$3.50.

Pišite čimpreje na upravo lista, da ga vam pričemu pošljati. Ne bodite brez dobrega lista v hiši. Ne dopustite, da bi drugi preje zvedeli vse važne stvari, kakor vi.

BUY U. S. DEFENSE BONDS!

Ameriška Domovina

je

SLOVENSKI DNEVNIK

ki izhaja

v Clevelandu vsak dan

razen ob nedeljah in praznikih

V njem dobite vse najnovejše svetovne novice, zanimive dopise in lepe romane. Naročite se na ta dnevnik, ki vam bot zvest tovariš ob dolgih večerih.

AMERIŠKA DOMOVINA

je slovenska unijska tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne tiskovine, točno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

LEPA PRILIKA ZA NAKUP ZEMLJIŠČA

Lahko se zavarujete proti slabim časom, ako TAKOJ kupite 80 akrov zemlje in sicer v državi Wisconsin, 14 milj severozapadno od naše znane farmske naselbine Willard, ali južno od naselbine Stanley, Wis. Ta zemlja je ooddaljena tri milje od katoliške cerkve, šola je blizu. Ob zemlji je lepa cesta. Zemlja je poraščena z drevjem in stane samo \$500.00 (pet sto dolarjev)

Stevilno dreve je veliko več vredno, kot je označena cena; cena je tako nizka vsled tega, ker je lastnik umrl in dediči hočejo denar. Proda se štiri komplekse tega zemljišča po 80 akrov, kar se vse skupaj drži; proda se samo za gotov denar. Zemljiški papirji so vsi postavno urejeni.

Za nadaljna pojasnila pišite na naslov:
IGNAC ČESNIK, Licensed Real Estate Dealer,
Baraga Point, P. O. Willard, Wis.
(Adv. No. 38, 39, 40)

Pozor

LASTNIKI HIŠ V WAUKEGANU IN NORTH CHICAGU, ILL.

Predno hočete svojo hišo inzulirati, vpoštevatje sledeče važne točke:

Ali se bo inzulacija izvršila z najboljšim blagom in za kako ceno?

Mi vam to lahko izvršimo po jako zmerni ceni in vam tudi garantiramo, da bo prvovrstno ali A-1 delo.

Vprašajte torej tudi nas, koliko bi inzulacija veljala, ter primerjajte potem ceno z drugimi za enako delo. Informirajte se o našem delu tudi pri svojih sosedih in prijateljih.

Čemu plačevati 50% več kakor je isto vredno, če se obračate na kake zunanje agente?

Inzulacija v hiši vam šteti kurjavo, kdor kuri z oljem, bo isto tudi kmalu racionirano. Dajte torej to izboljšavo pri hiši ZDAJ izvršiti!

Za najboljše delo pokrivanja streh, obitje hišnih sten (siding) in inzulacijo se obrnite na:

TERLAP ROOFING, SIDING & INSULATION CO.
571 So. Elmwood St. Waukegan, Ill.
Telefon: Ontario 7295

Naša bojna mornarica vas kliče!

Ena največjih bojnih sil v Zedinjenih državah je bojna mornarica. Ne samo, da varje naše obrežje pred sovražnim napadom, ampak je poiskala sovražnika tudi v njegovem lastnem gnezdu.

Silna je naša bojna mornarica toda še večjo potrebujemo. Potrebujemo več ladij in več moštva. Zato je mornarica odprla več novih rekrutnih postaj, kjer se priglašajo naši fantje k mornarici.

V Greater Clevelandu je mornariško poveljstvo vpejalo kampanjo za nabiranje rekrutov. Kampanja je že od 1. septembra in bo trajala do 27. oktobra. Kvota novih rekrutov je 10,000 v tem okolišu.

ZUPAN FRANK J. LAUSCHE je topogledno izdal proklamacijo, v kateri apelira na vse prebivalstvo za sodelovanje, da bi bila kampanja kar najbolj uspešna.

City of Cleveland

(FRANK J. LAUSCHE
Mayor)

PROCLAMATION

The United States Navy remains our traditional first line of defense.

Our gallant Blue Jackets, carrying the battle to the enemy in all parts of the world, are devoting their lives to protect us, and to keep the vital sea lanes open.

To do the job expected of them the Navy must have more men.

WHEREAS, the Cleveland Navy Recruiting District is asked to furnish ten thousand men between the ages of seventeen and fifty years,

WHEREAS, a Navy recruiting drive has been scheduled to take place from September 1st to October 27th, 1942 - NAVY DAY,

THEREFORE, I, Frank J. Lausche, Mayor of the City of Cleveland, hereby proclaim the period from September 1st to October 27th, as a period of intensive NAVY recruiting in Cleveland.

I call upon all patriotic, civic and fraternal organizations, newspapers, radios, and other organs of public opinion in Cleveland, to lend their full aid and cooperation in every manner possible to make a success of this indispensable undertaking.

"FOR YESTERDAY -- FOR TOMORROW -- ENLIST IN YOUR NAVY TODAY!"

TEN THOUSAND FOR VICTORY!

Frank J. Lausche
Mayor

★ ★ ★
10,000 NOVIH MORNARJEV SE MORA PRIGLASITI V CLEVELANDU V 60 DNEH!

★ ★ ★
10,000 NOVIH BORCEV ZA OBRAMBO DOMOVINE, ZA VAŠO IN NAŠO SVOBODO!

★ ★ ★
FANTJE, PRIGLASITE SE, DOMOVINA VAS NUJNO POTREBUJE!

(TA OGLAS JE DALO BREZPLAČNO "GLASILO K.S.K. JEDNOTE")

KAY JAY LASS TALLIES 11 STRIKES, HITS 279 TO BLAST LORAIN RECORD

Lorain, O. — With the bowling season just two weeks old, Lorain's ten-pin fraternity last week had a nice, shiny new all-time record to post on its bulletin board.

The record is a 279 single rolled Sept. 18 by Miss Madeline Urbas who plastered her high score in league competition at the local Cooke's Recreation Parlors in the initial game of the evening.

She started with eight consecutive strikes, got nine pins on her first ball in the ninth, turned it into a spare and struck out. She had 11 strikes out of a possible 12. The record beat the old mark of 263. Miss Urbas finished with a 649 total.

The new record-holder, who also sponsors the Urbas team, paced her team to a 961 single game, surpassing the previous record of 952.

Madeline, a member of the local Immaculate Conception Society, No. 85, and her cousin, Miss Ann Logar, won first place in the ladies doubles last spring in the Midwest Bowling Tourney at Waukegan, Ill. Madeline's style of delivery and bowling form is outstanding and undoubtedly is responsible for her high and consistent scores.

Her co-members and friends congratulate her and extend best wishes for a perfect game in the very near future.

OFFICIALS GET JOLIET MEN'S PIN CIRCUIT OFF TO SMOOTH START

Joliet, Ill. — With the ceremony of the first balls being rolled by Rev. Father Butala, Supreme Spiritual Director, Supreme Secretary Joseph Zalar, local KSKJ Athletic Director John Mutz, and league prexy Eugene Tezak, the Joliet KSKJ Men's Bowling season officially opened last Thursday night at Rival's Bowling Alleys with a loud bang, and a record spurge of toppled pins.

On alleys 1 and 2, the Slovenic Coals copped the first two games from the Avsec Printers, but the Avsec Printers came back in the third game with a strong finish to win by 6 pins. The Slovenics rolled games of 806, 974, and 849, while the Avsec's rolled games of 786, 823, and 855. John Mutz's 606, which was the high score for the Slovenics as well as the league, and Al Juricic's 566 scores were high for the winners while Louis Fabian's 531 was high for the losers.

On alleys 3 and 4, the White Front Liquor and Tavern team won the opener from The Eagles, but lost the two final contests. The White Fronts shot games of 842, 781 and 783, while The Eagles rolled games of 800, 880 and 888. The Eagles were paced by Andy Koludrovich's 556 score, while the White Fronts top man was John ("old 679") Bluth with 523 pins.

On alleys 5 and 6, after losing the opening game by three pins, the Peerless Printers bounced back and took the next two games from the Tezak Florists. The Peerless team had games of 864, 833 and 892, while the Tezak's had games of 867, 792 and 796. Doc Zalar's 564 score and Martin Gorsich Sr.'s 548 score led the Peerless squad, while Willard Kuhar's 553 and Eugene Tezak's 548 scores were high for the losers.

Famous Firsts

The first strike was garnered by Supreme Secretary Joe Zalar.

... the first spare by Rudy Pruss ... the first split by Andy Koludrovich ... the first error (or blow) by John Bluth ... the first double by Supreme Secretary Zalar ... the first "turkeys" by Chick Kuzma and Al Juricic ... the first "bells" of the season, in other words "fouls" were called on Rudy Pruss and Tony Golobich ... the first hard spare made by George Karl ... and the first "baby" split picked up by Chick Kuzma.

Side-Line Shorts

John Mutz garnered the high single game prize of the nite by getting a nice 236 game followed by a 203 game, which is really good bowling. Incidentally, he rolled the first 600 series of the league by bowling over 606 pins. Other 200 or better games were rolled by: Al Juricic 215, Martin Gorsich Sr., 214, Frank Ramuta 213, John Azman 200 and Matt Slana 200 ... the medal for the evening goes to John Azman, who despite a badly cut "bowling" finger had a nice 200 game ... the opening night scores indicate that the league will really see some fine scores and averages for the season ... the handicap will even out the competition and prevent a runaway for the title ... one of the boys, Chick Kuzma, was slated to go to the Chicago Induction Center for examination for the Army, but he assured us that he will be back for a few weeks anyway ... next week's slate is as follows: Peerless Printers vs. White Fronts; Slovenic Coals vs. Tezak Florists, and Avsec Printers vs. The Eagles ... If you want to spend an enjoyable evening, come out Thursday night and watch the KSKJ boys bowl, and for your information, the KSKJ girls have an eight team league (with 4 ladies to each team), who bowl on the adjoining alleys ... Adios till next week!

HERE'S A PINER MOVEMENT WE CAN ALL USE ON THE AXIS

JUST A PIECE OF CLOTH

That's all it is—just a piece of cloth.

You can count the threads in it and it's no different from any other piece of cloth.

But then a little breeze comes along, and it stirs and comes to life, and flutters and snaps in the wind, all red and white and blue.

And then you realize that no other piece of cloth could be like it.

It has your whole life wrapped up in it. The meals you're going to eat. The time you're going to spend with your wife. The kind of things your boy will learn at school. Those strange, wonderful thoughts you get, inside a church, on Sunday.

Those stars in it—they make you feel just as free as the stars in the wide, deep night. And those stripes—they're bars of blood to any dictator who'd try to change it.

Just a piece of cloth, that's all it is—until you put your soul into it and give it meaning.

What do you want to make it mean? A symbol of liberty and decency and fair-dealing

for everyone?

Then let's DO something about it. Let's DO PLENTY and do it SOON ENOUGH.

There aren't enough ships yet. Aren't enough cannons, tanks, planes.

How are we going to make them—force people, the way they do in Germany?

No sir, we're going to pay our way. And every one of us has got to help.

GOT to help? No, we don't even have to give up our money. All we have to do is lend it—at higher interest than we can get in almost any other way. Lend it to fight for a world that's free and peaceful and worth living in again.

Yes, that flag is just a piece of cloth until we breathe life into it. Until we make it stand for everything we believe in and refuse to live without.

Let's back that belief with every dollar we can.

Invest in U. S. War Bonds and Stamps regularly. At least 10 per cent of our income—or as much as we can afford.

INVEST IN VICTORY—BUY U. S. WAR BONDS AND STAMPS!

NEWS OF BROOKLYN SERVICEMEN

Brooklyn, N. Y. — Just received word that Corp. August F. Kavcic, of Middle Village, N. Y., was promoted to head chef. What a break for the boys in his company to have such a fine cook. On the Q.T., when August comes home on furlough, he spends quite some time in the kitchen with his mother, and receives some first hand information on good cooking. You know the old saying that every little helps. August is stationed with Battery E, 50th Coast Artillery, 2nd Platoon, Port Aransas, Texas. One of the boys in this outfit remarked that it's a good thing that August got married recently or some of the boys would fall for him because he certainly can cook. Keep up the good work, August.

Pvt. Charles J. Kavcic, also of Middle Village, N. Y., and brother of August Kavcic, enlisted in the marines and is now stationed in the Marine Barracks, Washington, D. C. If you don't know, Charles is one of the best looking fellows in Middle Village and now with the marine uniform he tops 'em all.

Both Kavcic boys are the sons of Mr. and Mrs. Kavcic, both members of KSKJ, Mr. Kavcic belonging to St. Joseph Society, No. 57, in Brooklyn, and Mrs. Kavcic to St. Ann's Society, No. 105, New York City.

Word was also received that Pvt. John Potisek was promoted to Corporal and was recently transferred for overseas service. John was inducted last May. Mr. Potisek is the brother of Mrs. Pauline Curl of Brooklyn, N. Y.

Word was also received from Fred M. Viskovich, Seaman, Second Class, that he is still in the Navy Yard in Brooklyn. Fred is the son of Mr. and Mrs. Agnes Viskovich of Hoboken, N. J., who is a member of St. Joseph's Society, No. 57, of Brooklyn.

JOLIET HAS NATIONAL CHAMPION

Joliet, Ill. — Yes, it's your reporter writing again (it's been quite some time since I wrote), so don't be surprised; and I'm not in the Army as has been stated on a number of occasions. Uncle Sam must have known that I wanted to attend the KSKJ convention, for he postponed my induction for a limited time.

Speaking of the convention, I would like to take this opportunity in behalf of all the delegates of St. Francis de Sales Society, No. 29, to extend our congratulations to all who helped make the convention such a great success.

Since the convention, many important events have taken place in Joliet. On August 29, another championship was added to Joliet's long list, when the Slovenian Women's Union Cadets of Branch 20 won first place in the national competitive drill of the Union at Cleveland, Ohio. This was the first time that this honor was awarded to a team outside of the state of Ohio.

To commemorate this victory the American flag and the cadet staffs will be blessed Sun-

day, Nov. 8 in St. Joseph's Church at the 11 o'clock Mass. At 1 p. m. a banquet will be held in the Parish Hall. All KSKJ members of Joliet and vicinity are cordially invited to attend this celebration.

On Sept. 6 the dedication of St. Joseph's Parish service flag took place. And on Sept. 20 Father Kuzma's band and orchestra made its first appearance in new and colorful uniforms in a program at the Parish Park.

The Rev. Michael J. Cepen was honored on Sept. 22 at a general parish farewell party. Father Cepen, who was assistant pastor at St. Joseph's Parish for the last three years, has been transferred to the Mother of God Parish in Waukegan.

Since all of us are saving for defense, I'll do my part by concluding this article (not that there weren't any other important events—but merely to save space) with a reminder that our next regular meeting will be held Sunday, Oct. 4, and I hope to see more members present at this meeting.

CARD PARTY IS LORAIN'S NEXT

Lorain, O. — With the advent of cooler weather and the beginning of indoor entertainments for the fall and winter seasons, the officers and members of the Immaculate Conception Society, No. 85, have made extensive plans for a Card Party to be held in the Slovenian National Home Sunday, Oct. 4, at 7:30 p. m.

Various card games as well as dominoes will be featured. Our secretary, Mrs. Frances Jevic, has graciously promised to furnish all prizes for the high score players. Following distribution of the awards, a lunch will be served to all present by the committee in charge. The admission is a nominal fee of 40c.

All members and their friends are kindly invited to attend.

Mary E. Polutnik, Pres.

PUEBLO JOES PLAN PIN CIRCUIT

Pueblo, Colo. — St. Joseph's Society, No. 7, will hold its first fall meeting the first Wednesday in October, Oct. 8, at 8 p. m. in the lodge club rooms.

All members are requested to attend since the bowling committee will make plans to open the ball bowling season. At least six teams are to be formed. Due to the loss of so many last year's bowlers who were inducted into the armed forces of our country, the committee would like to have some of the older members present at this important meeting. Let's show our boys that we'll keep 'em rolling. So until October 7th, it's so long.

Nick J. Mikatich.

Roster of Joliet KSKJ Women's Bowling League for the 1942-43 Season

Allen's Orange Crush: Vida Zalar, Captain, Dorothy Gallagher, Janet Rothwell, Ann Vertin.

Hickory St. Market: Terese Juricic, Captain, Isabel Gregorich, Kate Przybylski, Gen Golobitsh.

Joliet Engineering: Jo Stephen, Captain, Chris Azman, Joan Sealy, Barbara Buchar.

Peerless Printing: Agnes Govednik, Captain, Marge Dolinshek, Jule Camp, Lillian Grayhack.

Tezak Florists: Jean Tezak, Captain, Dot Zlogar, Betty Martincic, Helen Kieth.

Verbiscer Press: Ann Mutz, Captain, Doris Fabian, Gen Laurich, Mary Kren.

Schlitz: Mary Salesnik, Captain, Bernadine Bluth, Marie Culick, Florence eBnedick.

Joliet Office Supply: Mayme Umek, Captain, Dorothy Dolinshek, Marion Kaffer, Donna Wilhelmi.

Joliet Women's KSKJ Bowling League Standings

	W.	L.	Pct.
Joliet Office Sup.	3	0	1.000
Hickory St. Mark.	2	1	.666
Peerless	2	1	.666
Verbiscer Press.	2	1	.666
Allen's	1	2	.333
Joliet Engineer...	1	2	.333
Tezak Florist	1	2	.333
Schlitz	0	3	.000

GIVES CONVENTION REPORT

La Salle, Ill. — Mrs. Anna Klopick, a delegate to the recent KSKJ Convention in Chicago, read her report at the last meeting of St. Ann's Society, No. 139.

It was agreed that meetings will hereafter be held Wednesday evenings, following the Prayer Front Devotions. All members are requested to attend the next meeting, Wednesday, Oct. 14.

Marie Plantan.

OBLAK, ZEFRAK ROLL FIRST BALLS TO START STEVE BOWLING SEASON

Chicago, Ill. — The war at 240 and John Zefran second with 236.

Dr. Grills 3, Korenchans 0 High series on Dr. Grill's team: Richard Arbanas 548, Father Joseph 518; Korenchan Grocers: Frank Bicek 560, Stan Wolsic 485.

Kosmachs 3, Tomazins 0 High series on Kosmach Boosters team: Peter Bogolin 609, John Zefran 587; Tomazin Tavern: Victor Kremesec 516, Tony Tomazin Jr. 471.

Park View 2, Monarchs 1 High for Park View Laundry: Frank Banich 487, Geo. Banich 481; Monarch Beers: Francis Weaver 487, John Kochevar 468.

Zeleznikars 2, Darovics 1 High for Zeleznikar Fuels: Louie Zulich 508, Vincent Novak 487; Darovic Law yers: Frank Gottlieb 605, Bill Neckar 475.

Fidelity 2, Jerin Butchers 1 High for Fidelity Electric: Joseph Kobal 481, Frank Grill 470; Jerin Butchers: Ernie Jerin 575, Joseph Sinkovec 466.

We wish to welcome all our new bowlers who are bowling their first season in our league, namely, Ernie Jerin, Richard Arbanas, Father Joseph, Vincent Novak, Stanley Wolsic, Tony Tomazin Jr., Buddie Bicek, Joseph Sinkovec, Adolph Anzelc, Bill Sardich, Frank Zeleznikar, Rudy Jerin, Louie Zidarich, Joseph Beribak, Tony Rabetz, John Gradishar, Father Bogolin.

EIGHT TEAMS LINED AS JOLIET LADIES BLAST PINS IN LEAGUE OPENER

Joliet, Ill. — The Joliet Ladies K.S.K.J. Bowling League opened its season last Thursday at 9 o'clock on the Rival's Club alleys. Eight teams will compete weekly from now until April 22, 1943. The officers of the men's and ladies' leagues sent the first balls down to mark the official opening of the 1942-43 season.

Everybody exchanged greetings and scanned the roster to see who was on the various teams and mentally deciding who might offer toughest opposition for championship. The first night always carries the added excitement of an important debut because everyone hopes to start off at a fast pace and have a big season.

At a meeting earlier in the evening, Mrs. Helen Vessel Kieth was elected president of the league and Miss Dorothy Zlogar was chosen for secretary. The publicity manager will be announced later.

The retired president, Mrs. Jean Tezak, assumes duties of national scope, being Director of Women's Activities as well as Juvenile for KSKJ throughout the country. To Mrs. Tezak and Miss Vida Zalar, who served as secretary, a vote of appreciation was given for the splendid work in the past as the league's officers.

The Joliet Office Supply team proceeded to display its power by taking the lead the first week of play. They trounced the Schlitz squad thrice, Captain Mayme Umek chalking up consistently high scores.

The Hickory Street Markets snared two sessions from the victories by ten pins.

Peerless Printing copped a couple from Joliet Engineering and Verbiscer Press outscored Tezak Florists two out of three.

Peekaboos: Captain Agnes Govednik of Peerless scored highest with 188 in the first week ... Congratulations for taking the initial honors ...

Helen eKieth made the best series, topping Agnes by seven pins ... Mary Salesnik was next in high game with 184 ... Donna Wilhelmi fixed up the first low with two high games ... Jule Camp and Marge Dolinshek had one commendable tally ... Jo Stephens had a good series ... Barb Buchar started the season with a nice over-average ... Janet Rothwell O'Connor went way UP in the curtain raiser ... as did Terese Juricic ... Izzy Gregorich, the slow-ball expert, started off all right ... Gen Golobitsh was a consistent tosser ... Vida Zalar was busy the second and final game ... Doris Fabian had a dandy series ... Dorothy Zlogar hit a lot of wood ... and tonight the contest will be between Verbiscer Press and Joliet Office Supplies ... Tezak Florists vs. Schlitz ... Hickory St. Market and Peerless Printing ... Allen's and Joliet Engineering.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

—the hack.

CORRECTION

Joliet, Ill. — The Rev. M. J. Butala, pastor of St. Joseph's Church, announces that the following names were inadvertently omitted from the Honor Roll of St. Joseph's Church, published Sunday, Sept. 20, on the occasion of the Band picnic: Frank Cauko, John Dolinsky, Richard Tezak and Edward Zupancic. The Honor Roll of St. Joseph's Church has reached 300.

ADD ONE

La Salle, Ill. — Mr. and Mrs. Joseph Orlandini are the proud parents of a baby boy born in August in St. Mary's Hospital. St. Ann's Society, No. 139, welcomes this new member.

Mrs. Jennie Bruder, a trustee of the Society, underwent a major operation in the Mayo Brothers Clinic, in Rochester, Minn. All members wish her a speedy recovery.